

Kadernota 2024

Mozard Z1167444

INHOUDSOPGAVE

1.	Inleiding	3
2.	Kaders	5
3.	Samenvatting budgettair kader 2024 - 2027	8
4.	Ontwikkelingen	10
5.	Recapitulatie / Samenvatting financieel	17
6.	Bijlage 1: Voorstellen in voorbereiding	22

1. Inleiding

Voor u ligt de kadernota 2024. De gemeenteraad stelt jaarlijks de kaders vast op basis waarvan de begroting wordt opgesteld. In dit geval de (meerjaren)begroting 2024-2027. De gemeenteraad wordt gevraagd om de uitgangspunten vast te stellen waarmee de ontwerpbegroting 2024 wordt opgesteld. De kadernota 2024 is beleidsrijk, zodat de gemeenteraad in staat is om richting te geven. Dat past in het streven om de kaderstellende rol van de gemeenteraad te versterken en de raad meer tijd en ruimte te geven voor menings- en besluitvorming.

Bij de besluitvorming van de begroting 2024 gelden kaders en criteria die door de hogere overheid zijn vastgesteld. Deze kaders zijn opgenomen in de Gemeentewet, het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) en het Gemeenschappelijk Financieel Toezichtkader (GTK) van de provincie Noord-Holland. Het toezicht richt zich primair op het aanwezig zijn van een structureel en reëel begrotingsevenwicht. Dit houdt in feite in, dat de jaarlijks terugkerende lasten gedekt moeten worden door jaarlijks terugkerende baten.

Naast de hieronder geformuleerde algemene en specifieke budgettaire kaders wordt de voorliggende nota uiteraard beïnvloed door inhoudelijke ontwikkelingen binnen de diverse programma's van de begroting, al dan niet voortvloeiend uit het in december 2022 voor de huidige periode vastgestelde collegeprogramma. Deze belangrijkste ontwikkelingen worden hieronder geschetst.

Sociaal domein

Eind van 2023 gaan we het nieuwe beleidsplan sociaal domein voor 2024-2028 vaststellen. Belangrijke elementen zijn: de leefbaarheid in de dorpskernen, vrijwilligersbeleid (matchen van vraag en aanbod), jongerenwerk optimaliseren waarbij de zichtbaarheid in de kernen een belangrijk punt is. Verder is het hoge percentage eenzaamheid nog steeds een probleem dat door de gevolgen van corona alleen nog maar groter geworden is. Ook willen we werk maken van de mentale gezondheid bij onze jeugd: meer dan in andere gemeenten, hebben Bloemendaalse kinderen last van prestatiedruk en leidt dit steeds vaker tot alcohol- en middelengebruik. Als gemeente kunnen wij dit niet alleen. We gaan samen met de partners in het sociaal domein aan de slag om voor zowel jongeren als ouderen een fijne leefomgeving te laten zijn. We willen dat iedereen zich thuis voelt in de gemeente, we gaan daarom werk maken van diversiteit en inclusiviteit. Dit jaar maken we al een start met regenboogactiviteiten, maar vanaf 2024 zullen we diversiteit onderdeel laten zijn van ons sociaal beleid. Ook zorgen we dat nieuwkomers in onze gemeente snel integreren en op die manier ook een bijdrage kunnen leveren aan onze samenleving.

Inmiddels is er een principe akkoord op de inhoud van de hervormingsagenda jeugd. Er is een groot aantal maatregelen aangekondigd die de kwaliteit, beschikbaarheid en betaalbaarheid van jeugdzorg moeten verbeteren. De verwachting is dat we hier komende jaren veel van zullen merken. Ondertussen blijft preventie en normalisatie de belangrijkste uitgangspunten in onze gemeente, we willen door een goede samenwerking met verwijzers, jeugdzorgpartners, scholen en het CJG de instroom naar jeugdzorg beperken. We zien bijvoorbeeld dat veel kinderen jeugdzorg nodig hebben als gevolg van vechtscheidingen. Op korte termijn starten we met een plan van aanpak om voor specifiek deze groep nieuw beleid ontwikkelen. Ook uithuisplaatsingen willen we voorkomen. We hechten er waarde aan dat kinderen in hun eigen omgeving, op hun eigen school en met hun eigen vriendjes, kunnen opgroeien.

Wonen

"Lef en daadkracht" luidt de titel van de vast te stellen woonvisie. We gaan actief aan de slag met de woonopgaven in onze gemeente. We werken samen met corporaties en projectontwikkelaars en maken vooraf afspraken over het aantal te realiseren woningen, de grootte, prijsklassen en het percentage sociale woningbouw per project. Ook gaan we samen met de genoemde partijen op zoek naar inbreidingslocaties en maken werk van het verkorten van de wachtlijsten.

De komende jaren zal de taakstelling voor het huisvesten van statushouders onverminderd hoog blijven. Daarnaast hebben we ook een verantwoordelijkheid voor de opvang van vluchtelingen uit Oekraïne en asielzoekers. Deze opgave, op een al overspannen woningmarkt, is ongekend groot. Uiteraard willen we ook onze Bloemendaalse jongeren en senioren een passende woonplek kunnen bieden. Het is een grote opgave waarbij samenwerking, lef en daadkracht nodig zijn. Waar mogelijk zullen we bouwplannen versnellen waarbij participatie van onze inwoners een belangrijke plek inneemt. Ook de uitwerking van de opkoopbescherming en de inzet van een verhuiscoach zullen bijdragen aan de doorstroming op de woningmarkt.

Verkeer

De leefbaarheid staat in toenemende mate onder druk. Dit komt o.m. door meer bewoners (bouw nieuwe woonwijken in het achterland) die naar de kust komen en de autonome groei van recreatie en toerisme

Met de GR Bereikbaarheid en provincie wordt verder ingezet op de bereikbaarheid van de kust. In 2023 moet hier reeds duidelijkheid over zijn, zodat vanaf 2024 maatregelen kunnen worden ontwikkeld en uitgerold. Daarbij ligt de nadruk op de hinder/overlast-gevende dagen. De fiets zal hierin ruim baan krijgen, naast een optimalisatie van het OV (OV knooppuntenbeleid van GR en provincie). Naast deze reeds ingezette beleidsdoelen met de regionale partners wil het college zicht binnen de regionale samenwerking in de GR Bereikbaarheid zich sterk maken voor realisatie van transferia. Hiermee zijn goede resultaten bereikt van de twee DGP's. Op de lange termijn moet ook het realiseren van een betere OV modaliteit naar de kust mogelijk zijn. Onderdelen daarvan zijn een OV modaliteit tussen Zandvoort en Bloemendaal aan Zee en een goede aansluiting bij transferia.

In 2023 zal met de bewoners van Overveen een knoop worden doorgehakt over evt. mitigerende maatregelen langs het spoor in Overveen, die indien gewenst vanaf 2024 kunnen worden uitgewerkt en geprogrammeerd in een uitvoeringsprogramma door ProRail. Dit gebeurt in samenwerking met de aanwonenden. Bij de GR Bereikbaarheid staat hiervoor 3,5 ton gereserveerd.

Cruciaal is de veiligheid voor kinderen van en naar school. Naast het uitbreiden of anders inrichten van 30 km zones worden met de scholen de knelpunten verder in beeld gebracht.

Daarnaast wordt verder ingezet op het veiliger maken van de Zeeweg (provincie!). Het gemeentelijk deel van de Kop van de Zeeweg wordt aangepakt, met de verwachting dat dit doorloopt tot in 2024.

Energietransitie en milieu

Eind 2022 en heel 2023 zijn bewonersavonden over de (hybride) warmtepomp gepland die goed worden bezocht en qua timing goed aansluiten bij de verplichting die het rijk heeft aangekondigd per 2026. Er is dus veel belangstelling voor verduurzamen. Nu de afdeling is uitgebreid kunnen we invulling geven aan het Nationaal Isolatieprogramma (NIP). Daarbij ligt de nadruk op het uit faseren van de labels E, F en G, die relatief veel aanwezig zijn in Bloemendaal.

Extra aandacht zal gaan naar maatregelen die de klimaatadaptatie bevorderen. Dit wordt opgepakt in regionaal verband met de gemeenten in Zuid-Kennemerland en indien van toepassing de gemeente Velsen.

Bloemendaal wil een grotere bijdrage leveren aan circulariteit. Bij de milieustraat zal een Kringloopwinkel wordt gerealiseerd. En de gemeente zal het vorig jaar ondertekende convenant toekomstbestendige woningbouw (nu nog bovenwettelijk) bij toekomstige projecten als leidraad meenemen.

Laadpalen

De gemeente Bloemendaal wil op het gebied van duurzame mobiliteit haar inwoners stimuleren zoveel mogelijk klimaatneutraal te rijden, daarom wordt er de komende jaren conform de laadvisie in samenwerking met MRA-e (Metropool Regio Amsterdam elektrisch), verdere invulling gegeven aan de uitbreiding van de oplaadvoorzieningen in openbare ruimte. Met behulp van een laadkaart die in 2023 stapsgewijs opgesteld wordt, willen wij op efficiënte wijze bijdragen om aan de gestelde doelen van +/- 500 oplaadpunten (+/- 250 laadpalen) voor elektrische auto's in 2030 te voldoen.

Biodiversiteit en klimaatadaptatie

De relatie tussen biodiversiteit en klimaatadaptatie zit onder meer in het afkoppelen van hemelwaterafvoer en het verminderen van verhard oppervlak. Binnen het biodiversiteitsbeleid wordt reeds ingezet op acties om stenen voor groen te realiseren (recent nog bij de Compostdag).

In juni wordt het digitale waterloket gelanceerd, waar bewoners praktische informatie en tips voor waterzaken kunnen vinden. Ook wordt de hemelwaterverordening voor Bloemendaal voorbereid (gemeenteraad december 2023). Met deze verordening wordt het opgevangen regenwater bij nieuwe en te vernieuwen bouwwerken verplicht afgekoppeld van het riool.

Met de scholen wordt de vergroening aangepakt van de schoolpleinen vanwege biodiversiteit, hitte, droogte en verbetering leefomgeving. De Aloysius heeft hier reeds een prille start mee gemaakt. De gemeente zal dit faciliteren. Ook de Josephschool gaat in de zomer van 2023 het plein vergroenen en waterberging aanbrengen. Met name het educatieve aspect wordt de komende maanden uitgewerkt in samenwerking met terreinbeheerorganisaties, scholen, betrokken burgers en op biodiversiteit gerichte organisaties. Dit moet in 2024 een vaste basis zijn in het beleid.

Met de eigenaren in de duinzoom van Vogelenzang wordt verder gewerkt aan vergroting van de biodiversiteit. De voortgang van dit project hangt sterk af van de ontwikkelingen bij de provincie Noord-Holland (ingezette NNN-beleid in het kader van het Provinciaal Programma Landelijk Gebied) en het collegeprogramma van het nieuw te vormen college van GS.

Onderwijs

Binnen afzienbare tijd zal er nieuwe wetgeving komen voor de scholenhuisvesting. De internet consultatie is afgelopen week gestart. De voorgenomen wetswijziging koerst op een door de raad vastgesteld IHP (4 jaar met een doorzicht van 4 perioden van 4 jaar) en de mogelijkheid voor renovatie. Dit betekent dat in 2024 (en mogelijk een deel van 2023) geanticipeerd kan worden op een (door de wet verplicht) IHP.

2. Kaders

De volgende kaders zijn relevant voor de kadernota 2024.

Algemene kaders

A. Sluitende begroting

Ingevolge de Gemeentewet, het BBV en het GTK van de provincie Noord-Holland, ziet de raad erop toe dat de begroting structureel in evenwicht is. Met structureel evenwicht wordt bedoeld dat structurele lasten worden gedekt door structurele baten. De (wettelijke) opgave voor de gemeente is immers dat er sprake is van een reëel en duurzaam materieel begrotingsevenwicht. Met reëel evenwicht wordt bedoeld dat de geraamde baten en lasten in de begroting en meerjarenraming volledig en realistisch zijn. De gemeente moet zich rekenschap geven van daadwerkelijk te verwachten groei of afname van baten en lasten. Bij het nemen van besluiten met grotere financiële gevolgen is het van belang dat raadsleden een goed beeld hebben van het structureel begrotingssaldo en inzicht krijgen in de financiële positie op korte en langere termijn.

Het structureel, reëel en duurzaam begrotingsevenwicht is het belangrijkste toezichtcriterium bij de beoordeling van de begroting door de provincie Noord-Holland. Om vast te kunnen stellen dat sprake is van een structureel evenwicht is het belangrijk dat inzicht bestaat in welk deel van de baten en lasten incidenteel is en welk deel structureel. In de begroting moet om die reden een limitatief overzicht van de incidentele baten en lasten worden gegeven. Zo worden de aanwendungen van reserves als

incidenteel aangemerkt tenzij sprake is van bestemmingsreserves welke specifiek zijn gevormd voor de afdekking van de uit investeringen voortvloeiende kapitaallasten, de zogenoemde dekkingsreserves. Hiertoe dient een apart overzicht van de structurele toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves te worden opgesteld.

Van duurzaam materieel begrotingsevenwicht van de begroting kan de raad afwijken indien aannemelijk is dat het evenwicht binnen de eerstvolgende 3 jaren van de meerjarenbegroting tot stand zal worden gebracht. Hierbij aangetekend dat het herstelde structurele evenwicht in enig jaar niet meerjarig mag opschuiven.

B. Interne budgetregels

De begroting wordt opgesteld op basis van vastgesteld beleid. Voorstellen met een structureel karakter worden afgezet tegen de structureel beschikbare middelen en worden bij de behandeling van de begroting aan de raad voorgelegd. Er wordt een onderscheid gemaakt tussen voorstellen met incidentele en structurele effecten. Voorstellen met een incidenteel effect hebben geen effect op de structurele exploitatieruimte van de begroting, zolang deze uit reserves gedekt kunnen worden.

Specifieke kaders

1. Ontwikkeling financiering en rente

De financieringsbehoefte zal in 2024 als gevolg van investeringsvoorstellen en bestaande en aanstaande aflossingen van geldleningen onverminderd groot blijven. De vraag om vreemd vermogen zal leiden tot een beroep op de kapitaalmarkt. Dit leidt tot rentelasten. De in de begroting te hanteren rekenrente is gebaseerd op de in het verleden afgesloten en toekomstige af te sluiten vaste geldleningen. Kijkende naar de markt dan ligt de gemiddelde rente voor vaste geldleningen op ca. 3,25% voor investeringen met lineaire afschrijvingstermijnen variërend tussen de 20 en 40 jaar. De verwachting is dat de rente gedurende 2023, en met name in het 2^e halfjaar nog verder zal stijgen. Voorstel is de rekenrente in de begroting 2024 te stellen op 3,5% en de komende maanden de ontwikkelingen nauwlettend te volgen voor evt. tussentijdse bijstelling. Indien de renteontwikkeling daartoe aanleiding geeft dan zal daar bij het opstellen van de begroting 2024 op worden teruggekomen.

2. Autonome ontwikkelingen: inwoners/woningen/areaaluitbreiding

Bij de meerjarenraming van de OZB opbrengsten zal rekening worden gehouden met de areaal uitbreiding van opgeleverd nieuw onroerend goed. De uitbreiding levert een toename van de WOZ-waarde op omdat woningen en niet-woningen mee worden genomen in de WOZ-waardering. Enerzijds neemt daardoor de OZB opbrengst toe en anderzijds neemt de algemene uitkering uit het Gemeentefonds af omdat de OZB-belastingcapaciteit als negatieve inkomstenmaatstaf wordt meegenomen bij de bepaling van de hoogte van de algemene uitkering uit het Gemeentefonds. Om en nabij gezien een neutrale operatie.

3. Loon- prijsontwikkeling

Voor de bepaling van het loon-prijsniveau wordt gebruik gemaakt van de meest recente informatie van het Centraal Planbureau (CPB) van maart 2023. Daarbij wordt onderscheid gemaakt in loonkostenontwikkeling en prijsontwikkeling van goederen en diensten. Voor de inflatieverwachting voor de komende vier jaar wordt uitgegaan van het gemiddelde van de door het CPB berekende cijfers.

Loonkostenontwikkeling

Voorgesteld wordt om in de begroting 2024 en verder conform de CPB-raming uit te gaan van een loonontwikkeling van 4,6%. Zo nodig wordt het cijfer bijgesteld in de begroting 2024. Het exacte cijfer is 4,632%, dat is het gemiddelde CPB cijfer prijs overheidsconsumptie, beloning werknemers (gemiddelde periode 2024 t/m 2027).

Prijsonwikkeling goederen, diensten, subsidies

De materiële budgetten worden geïndexeerd om de koopkracht op peil te houden. Volgens de raming van het CPB gaat het om 2,2%. Dit is het CPB cijfer prijs overheidsconsumptie, netto materieel (imoc). (gemiddelde periode 2024 t/m 2027). Het exacte cijfer is 2,187%. Dit percentage wordt ook gebruikt voor de koopkracht-compensatie van subsidiebudgetten.

4. Relatie WOZ-herwaardering met OZB-tarieven

In Bloemendaal is, in navolging van wat landelijk gebruikelijk is, het beleid dat de hoogte van de OZB-opbrengsten voor de gemeente niet wijzigt door hogere of lagere WOZ-waarderingen, tenzij er sprake is van areaaluitbreiding door nieuwbouw. Dit betekent dat het effect van de WOZ-waarderingen op de beschikbare belastingcapaciteit wordt vertaald in een evenredige verhoging/verlaging van de lokale OZB-tarieven. Hiervoor wordt gebruik gemaakt van een door GBKZ ontwikkeld rekenmodel waarbij naast de geprognosticeerde waardeontwikkeling een correctie voor beroep, bezwaar en leegstand is meegenomen. Waardestijgingen in Bloemendaal als gevolg van areaaluitbreiding (meer woningen en niet-woningen) mogen wel leiden tot een hogere OZB-opbrengst. Dit om de korting op de algemene uitkering, zie hiervoor onderdeel 2, te compenseren.

Voor de ontwikkeling van de WOZ-waarderingen wordt het in de meicirculaire vermelde landelijke percentage gevolgd. Op dit percentage wordt de korting op de algemene uitkering berekend zodat de raming van de algemene uitkering op de meicirculaire is gebaseerd. Dit is een eis van de provincie.

De belastingcapaciteit van de gemeente is gekoppeld aan de algemene uitkering uit het gemeentefonds. Indien de waarde van het onroerend goed in de gemeente sneller stijgt dan het landelijk gemiddelde, dan wordt de korting op de algemene uitkering groter. Indien de waarde van het onroerend goed in de gemeente langzamer stijgt dan het landelijk gemiddelde, dan wordt de korting op de algemene uitkering kleiner. Dit heeft ongewenste schommelingen aan de batenkant van de gemeente tot gevolg. Om deze ongewenste effecten weg te nemen zal bij de vaststelling van de belastingtarieven OZB in de raad van december op basis van actuele adviespercentages van GBKZ (jaarlijks op 1 december) de begroting worden bijgesteld in combinatie met doorberekening in de belastingtarieven.

5. Heffingen en belastingen

Voor de heffingen en belastingen (incl. OZB) geldt een koppeling met het landelijk inflatiecijfer voor de loon-prijsonwikkeling van het CPB. De overige inkomsten heffingen, huren en belastingen worden ook verhoogd met het gemiddelde van de loonkostenontwikkeling (4,6%) en de prijsontwikkeling materieel (2,2%). Dit houdt in dat het percentage voor 2024 uitkomt op 3,410%, afgerond 3,4%.

Tarieven van de parkeerbelastingen stijgen jaarlijks mee met de inflatie-aanpassingen.

De tarieven afvalstoffenheffing en rioolheffing mogen maximaal op een niveau van 100% kostendekking gesteld worden. Besparingen op 'gesloten financieringssystemen' zoals riolering en afval worden verrekend in de tarieven van de retributies.

Huur gemeentewoningen

Om het "scheefhuren" (bewoners die gelet op hun inkomen te goedkope sociale huurwoningen bewonen en daarmee de doorstroming belemmeren) tegen te gaan is de jaarlijkse huurverhoging van gemeentewoningen gekoppeld aan het regeringsbeleid inzake huurwoningen. Daarin is bepaald dat de huurverhoging inkomensafhankelijk is. Vanaf 1 juli 2023 is de systematiek van de inkomensafhankelijke hogere huurverhoging gewijzigd en gelden de volgende inkomensgrenzen en maximale huurverhogingen:

Tabel toegestane inkomensafhankelijke hogere huurverhoging 2023

	Inkomenscategorie (inkomen 2021)		
	Lage (midden)inkomens	Hoge middeninkomens	Hoge inkomens
Eenpersoons-huishoudens	Niet hoger dan € 48.836	Tussen € 48.836 en € 57.573	Hoger dan € 57.573
Huishoudens van 2 of meer personen	Niet hoger dan € 56.513	Tussen € 56.513 en € 76.764	Hoger dan € 76.764
Inkomensindicatie die Belastingdienst verstrekt	"Laag (midden)inkomen" (code "N")	"Hoog (midden)inkomen" (code "M")	"Hoog inkomen" (code "J")
Toegestane huurverhoging	* Max. 3,1% bij huur vanaf € 300 * Max. € 25 bij huur onder € 300	Max. € 50	Max. € 100

De gemeente Bloemendaal heeft geen huren onder de € 300.

6. Investerings

Er worden alleen reële investeringen in het investeringsprogramma van de meerjarenbegroting opgenomen. Dit zijn reguliere vervangingsinvesteringen (o.a. vervoermiddelen) en nieuwe investeringen die voldoende zijn onderbouwd met betrekking tot capaciteit, tijd en geld. Dit betekent, dat de investering én in het begrotingsjaar wordt gedaan én dat een degelijke onderbouwing over nut en noodzaak van het bedrag is gegeven.

Volgens vastgesteld financieel beleid worden investeringen kleiner dan € 25.000 niet geactiveerd.

Gezien de relatie met het schuldniveau is het belangrijk om nut, noodzaak en tempo van investeringen af te wegen tegen de financiële mogelijkheden.

7. Eigendommen

De opbrengsten eigendommen (verkochte woningen) en andere activa worden toegevoegd aan de reserve 'afbouw schulden'. De opbrengsten worden gereserveerd voor het aflossen van schulden voor zover de flexibele algemene reserve meer dan 3% van het begrotingstotaal bedraagt. Bij het opstellen van de jaarrekening wordt deze 3%-regel beoordeeld. Op dat moment kan volgens vastgesteld beleid in de nota reserves en voorzieningen en op basis van een gekwantificeerde en gekwalificeerde risico-inventarisatie per balansdatum duidelijkheid worden gegeven over de noodzakelijk benodigde bufferreserve als afgeleide van de Flexibele Algemene Reserve. Zo nodig wordt de Flexibele Algemene Reserve aangevuld uit de reserve 'afbouw schulden'.

8. Grip op samenwerking

De Wet Gemeenschappelijke regelingen legt 'zware' Gemeenschappelijke Regelingen vanaf 2015 op om vóór 15 april van het lopende jaar hun voorlopige jaarrekening van het voorafgaande jaar en de algemene financiële en beleidsmatige kaders voor het komende jaar aan de raden van de deelnemende gemeenten aan te bieden. Dat sluit beter aan op de gemeentelijke planning en control cyclus. In het kader van 'grip op samenwerking' wordt vanaf 2017 een toetsingskader gebruikt om de ontvangen P&C documenten te beoordelen en gestructureerd aan de gemeenteraad aan te bieden. Deze toetsingskaders worden inmiddels ook gebruikt door het college om grote subsidies van meer dan € 50.000 te beoordelen. In najaar 2023 wordt de nieuwe nota Grip op Samenwerking 2023 aan de raad aangeboden.

9. Indeling programma's

Vanaf 2017 is in het kader van het vernieuwde BBV een andere taakveld- en programma-indeling ingevoerd. Deze BBV-indeling is het meest transparant en maakt het vergelijken met andere gemeenten makkelijk met hulp van de website "Waarstaatjegemeente.nl". De indeling is als volgt:

Programma 0: Bestuur en ondersteuning

Programma 1: Veiligheid

Programma 2: Verkeer, vervoer en waterstaat

Programma 3: Economie

Programma 4: Onderwijs

Programma 5: Sport, cultuur en recreatie

Programma 6: Sociaal domein

Programma 7: Volksgezondheid en milieu

Programma 8: Volkshuisvesting, leefomgeving en stedelijke vernieuwing

3. **Samenvatting budgettair kader 2024 - 2027**

Onderwerp	Voorstel
Sluitende begroting	De gemeenteraad ziet toe op een structureel, reëel en duurzaam materieel begrotingsevenwicht. Dit houdt in dat meerjarige structurele lasten door meerjarige structurele baten worden gedekt en dat deze volledig en realistisch zijn.
Interne budgetregels	Voorstellen met structurele financiële gevolgen worden niet tussentijds, maar alleen bij de begroting, in behandeling genomen. Tussentijdse voorstellen worden alleen bij de Zomernota behandeld mits ze onvoorzien, onvermijdbaar en onuitstelbaar zijn en bovendien betrekking hebben op 2024. Voor andere en complexe nieuwe voorstellen dient, conform de verordening financieel beheer, een apart raadsvoorstel te worden gemaakt.
Ontwikkeling financiering en (toe te rekenen) rente	De rekenrente voor de begroting 2024 vast te stellen op 3,5%.
Autonome ontwikkelingen (inwoners/woningen)	In de meerjarenbegroting wordt voor zover mogelijk rekening gehouden met autonome ontwikkelingen inwoners/woningen die uit bouwprojecten voortvloeien. De zogenoemde volume-aanpassingen. Hierbij wordt er bovendien vanuit gegaan, dat tegenover de stijging van de baten (OZB + Algemene uitkering), een stijging van de lasten staat wegens infrastructurele en sociaal maatschappelijke kosten. De budgethouders dienen dit aan te geven.
Loon-/prijscompensatie	1. De personeelsbudgetten worden vanaf 2024 jaarlijks met 4,6% geïndexeerd; 2. De budgetten goederen en diensten worden vanaf 2024 met 2,2% verhoogd; 3. De subsidies worden vanaf 2024 met 2,2% verhoogd.
Gemeentefonds	Over de effecten van de mei/junicirculaire 2023 is nog niets bekend, de raad wordt met een separate brief geïnformeerd. Een herijking van het Gemeentefonds is ingegaan vanaf 2023.
Relatie WOZ-herwaardering met OZB-tarieven	Als in het WOZ-tijdvak (1-1-2022 tot 1-1-2023) sprake is van waardestijgingen/-dalingen, dan vindt, rekening houdend met, de beschikbare belastingcapaciteit een verrekening plaats via een evenredige verlaging/verhoging van de OZB-tarieven 2024. Hierdoor is er geen sprake

	van een structurele meer-/minderopbrengst m.i.v. 2024 als gevolg van de mutaties in de belastingcapaciteit. Tenzij er sprake is van areaaluitbreiding van nieuw onroerend goed.
Heffingen/belastingen	<p>1. De OZB, precariobelasting en leges worden in 2024 trendmatig met 3,4% verhoogd. Op grond van de gegevens uit de mei/junicirculaire 2023 kan dit percentage nog worden aangepast.</p> <p>De overige inkomsten heffingen en huren worden ook met het gemiddelde van loonkosten en materiële kosten verhoogd (3,4%), uitgezonderd huur van de gemeentewoningen;</p> <p>2. Zowel de parkeerbelasting als de toeristenbelasting worden verhoogd met de inflatiecorrectie. Het model tariefbepaling parkeerbelasting is onderwerp voor onderzoek en overleg met betrokken partijen aan het strand. Het tarief toeristenbelasting zal naar aanleiding van de aangenomen motie in de raad van 20 april 2023 nader worden bezien. Een voorstel tot (eventuele) aanpassing van de tarieven van beide belastingsoorten zal u bij de komende begrotingsronde 2024 bereiken.</p> <p>3. De afvalstoffenheffing, rioolheffing en grafrechten worden slechts trendmatig verhoogd indien het niveau van 100% kostendekking nog niet is bereikt.</p>
Investeringsen	<p>Er worden voor de periode 2024-2027 alleen investeringen in de begroting geraamd die in het betreffende begrotingsjaar ook tot uitvoering zullen komen. Bij de aanlevering voor de begroting worden op basis van concrete plannen van aanpak (capaciteit, tijd en geld) voorstellen ingediend om beschikbaar stellen van kredieten voor die investeringen te bewerkstelligen. In geval van zeer hoge urgentie kan van deze beleidslijn worden afgeweken. D.w.z. dat de gemeente of derden bij uitstel risico's lopen waaruit mogelijk ook schadeclaims kunnen voortvloeien.</p> <p>Zie verder hoofdstuk 4 'Ontwikkelingen'.</p>
Eigendommen	<p>De opbrengsten van eigendommen (verkochte woningen) en andere activa worden toegevoegd aan de reserve 'afbouw schulden'. De opbrengsten worden gereserveerd voor het aflossen van schulden voor zover de Flexibele Algemene Reserve meer dan 3% van het begrotingstotaal bedraagt. Bij het opstellen van de jaarrekening wordt deze 3%-regel beoordeeld. Zo nodig wordt de Flexibele Algemene Reserve aangevuld vanuit de reserve 'afbouw schulden'.</p>
Ontwikkeling schuldpositie / investeringsplafond	<p>De schuldpositie van de gemeente blijft de komende begrotingsjaren aandacht vragen. De ontwikkeling van de schuld van de gemeente wordt gemonitord met de financiële kengetallen in de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing. Veel schulden worden gemaakt voor investeringen in wegen, riolering en onderwijshuisvesting. De gemeenteraad heeft op 3 november 2016 besloten om te streven naar een bruto schuld van maximaal € 40 miljoen alsmede een solvabiliteit van tenminste 50%. Er dient continue een integrale afweging te worden gemaakt tussen de meerjarige investeringen enerzijds en het beoogde schuldniveau anderzijds.</p> <p>De jaarrekening 2022 laat per balansdatum 31 december 2022 een stand van de langlopende geldleningen zien van € 19,2 miljoen. De korte schuldpositie bedroeg per balansdatum € 0. De beide kengetallen netto schuldquote en solvabiliteit voldoen aan de norm van de gemeenteraad. Het schuldniveau zal vanaf 2024 mede door lopende en geplande investeringen weer toenemen.</p>

4. Ontwikkelingen

Onderstaand worden ontwikkelingen genoemd die de komende jaren een substantiële invloed (kunnen) hebben op de financiële positie van de gemeente Bloemendaal.

Over concrete voorstellen zal uw akkoord worden gevraagd bij het behandelingsproces van de begroting 2024. In het begrotingsproces 2024-2027 kunnen immers de laatste inzichten worden meegenomen, ook die van de ontwikkeling van de algemene uitkering uit het gemeentefonds volgens de mei/junicirculaire. Bij de begrotingsbehandeling worden u nieuwe voorstellen, c.q. ontwikkelingen met financiële consequenties voor de begroting 2024, ter vaststelling voorgelegd. Achtergrond hiervan is de gedachtegang dat de raad een (beleids) keuze moet hebben als het gaat om een nieuw voorstel. In de samenvatting/recapitulatie worden de geel gemarkeerde ontwikkelingen in een nieuw voorstel bij de begroting 2024 verwerkt. Andere ontwikkelingen worden verwerkt in de begroting als mutatie.

Hieronder staan per programma relevante ontwikkelingen. In bijlage 1 kunt u (indicatief) informatie vinden over voorstellen die door ons college in voorbereiding zijn. Nog niet alles is nu bekend, voorstellen kunnen nog worden aangepast, ingetrokken en nieuwe voorstellen kunnen worden toegevoegd.

Programma 0: Bestuur en ondersteuning

Financieel perspectief algemeen

Bij het opstellen van de begrotingen van de afgelopen jaren, was het als gevolg van de ontwikkelingen in vooral het sociaal domein steeds lastiger om de structurele baten en lasten te laten sluiten. Er zijn keuzes gemaakt bij de kadernota's en de begrotingen van 2022 en 2023 om de begroting sluitend te maken. De gemeente dient immers keuzes te maken omdat het Rijk gemeenten onvoldoende bekostigt en de investeringsopgave groot is (denk bijvoorbeeld aan het Integraal Huisvestingsplan Onderwijs – IHP- alsmede de energietransitie). Derhalve is financieel perspectief onzeker.

Naast dit alles kan ook de Oekraïne crisis de gemeente op verschillende manieren raken. In de eerste plaats het opvangen van een grote stroom vluchtelingen. In principe wil het Rijk gemeenten hiervoor volledig compenseren. Afhankelijk hoe de oorlog zich ontwikkelt kan Nederland economisch worden geraakt. Stijgende energieprijzen hebben de inflatie aangewakkerd. De inflatie kan voor korte- dan wel langere duur veel hoger zijn dan dat we gewend zijn. Om de inflatie in control te houden heeft de Europese Centrale Bank ECB de rente verhoogd, De gemeente heeft op deze ontwikkelingen géén enkele invloed maar kunnen op korte en lange termijn de gemeente financiële huishouding beïnvloeden.

Naar verwachting zijn in juni 2023 de effecten uit de meicirculaire bekend en wordt in de zomer de ontwerpbegroting 2024 opgesteld op basis van de financiële uitgangspunten van deze kadernota 2024. Bij de behandeling van de begroting 2024 zullen de voorstellen verder worden uitgewerkt en onderdeel uitmaken van de besluitvorming. Ook zullen de beleidsvoornemens uit het collegeprogramma hiervan onderdeel uitmaken.

Financiële kengetallen

De verplichte financiële kengetallen geven de verhouding weer tussen onderdelen van resultatenrekening en/of balans en helpen bij de beoordeling van de financiële positie. Het is verplicht om vijf kengetallen over de financiële positie op te nemen in de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing. De kengetallen beogen (in samenhang met elkaar) een goed beeld te geven van de financiële positie, en zijn van betekenis voor de weerbaarheid en wendbaarheid van de gemeente. De kengetallen zijn bovendien vergelijkbaar met andere gemeenten. De financiële positie van de gemeente Bloemendaal vraagt continue aandacht.

Hieronder kunt u een aantal kengetallen vinden, zie voor uitleg over deze kengetallen:

<https://kennisopenbaarbestuur.nl/: kengetallen-gemeenten-en-provincies/>

Kengetallen	Jaarrekening 2022	Begr 2023	Begr 2024	Begr 2025	Begr 2026	Begr 2027	Normering raad
Netto schuldquote	19,52%	33,28%	32,25%	28,84%	27,75%	21,49%	Lager dan 90%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	18,45%	32,14%	31,17%	27,81%	26,74%	20,51%	Lager dan 90%
Solvabiliteitsratio	56,40%	48,22%	47,42%	49,30%	49,14%	51,06%	Hoger dan 50%
Structurele exploitatieruimte	5,50%	1,38%	1,09%	2,46%	0,68%	0,60%	Hoger dan 0%
Grondexploitatie	0,62%	0,25%	-16,71%	-16,35%	-16,35%	-16,35%	Lager dan 20%
Belastingcapaciteit / woonlasten	214,06%	208,12%	208,12%	208,12%	208,12%	208,12%	Hoger dan 105%

De 2 belangrijkste kengetallen worden hieronder nader toegelicht.

Schuldquote

Hoe hoger de schuld, hoe hoger de netto schuldquote. De quote weerspiegelt het niveau van de schuldenlast ten opzichte van de eigen middelen en geeft een indicatie van de druk van rentelasten en aflossingen op de exploitatie. De schuld op de vaste geldleningen van de gemeente is in 2022 gedaald naar € 19,2 miljoen. Het ingezette beleid na vaststelling van de nota 'Bloemendaal duurzaam financieel houdbaar' werpt zijn vruchten af. Inmiddels hebben de stortingen in de reserve afbouw schulden van verkopen grond, gebouwen en aandelen een niveau van ca. € 21,5 miljoen bereikt. Met de huidige stand van de leningenportefeuille had de schuldpositie zonder deze maatregelen een stand bereikt van boven de € 40 miljoen en dat is ruim boven de norm die door de raad op 3 november 2016 is vastgesteld. Hieronder wordt op basis van de nu bekende gegevens en vastgestelde financiële besluiten een beeld geschetst van het verloop van de schuldpositie voor de komende jaren. Door lopende en geplande investeringen zal de druk op de schuldpositie in de komende jaren toenemen en directe gevolg hebben voor de stijging van de netto schuldquote vanaf 2023. Deze blijft echter voor alle jaren (2024-2027) onder de vastgestelde normering van de raad. Zoals hiervoor gememoreerd is in deze prognose t/m 2027 rekening gehouden met alle vastgestelde financiële besluiten voor investeringen inclusief ook de uitkomsten van de grondexploitatie Vitaal Vogelenzang.

Prognose schuldpositie 2022-2027

Omschrijving	2022 volgens jaarrekening 2022 (x € 1.000)	2023 volgens begroting 2023 (x € 1.000)	2024 volgens meerjarenraming (x € 1.000)	2025 volgens meerjarenraming (x € 1.000)	2026 volgens meerjarenraming (x € 1.000)	2027 volgens meerjarenraming (x € 1.000)
Berekend saldo uitgaande en binnenkomende geldstromen (=financieringssaldo)	3.425	-7.891	12	1.856	745	4.270
- 12 <i>Verplichte aflossing op vaste geldleningen</i>	1.150	1.150	1.150	1.150	1.150	1.150
Toename (-)/Afname (+) kaspositie	2.275	-9.041	-1.138	706	-405	3.120
Schuldpositie 1-1	20.356	16.931	24.822	24.811	22.955	22.210
Verplichte aflossing op geldleningen	1.150	1.150	1.150	1.150	1.150	1.150
Lange schuld na verplichte aflossing	19.206	15.781	23.672	23.661	21.805	21.060
Saldo kas (+=overschot; -=tekort) cumulatief	2.275	-9.041	-1.138	706	-405	3.120
Prognose verloop schuldpositie	16.931	24.822	24.811	22.955	22.210	17.940

Solvabiliteitsratio

De solvabiliteitsratio geeft inzicht in de mate waarin de gemeente in staat is aan zijn financiële verplichtingen te voldoen. Onder het solvabiliteitsratio wordt verstaan het eigen vermogen als percentage van het balanstotaal. Het eigen vermogen van de gemeente bestaat uit de algemene reserves, de bestemmingsreserves en het resultaat uit het overzicht van baten en lasten. De solvabiliteitsratio zal mede als gevolg van de investeringsambities voor de jaren 2023 en 2024 een dalende trend laten zien en net onder de vastgestelde normering uitkomen. Vanaf 2025 herstelt de solvabiliteit en voldoet in 2027 weer aan de norm.

Ontwikkelingen algemene uitkering gemeentefonds

Accres loon- en prijsontwikkeling

Het kabinet heeft in najaar 2022 aangekondigd een extra prijsbijstelling over 2022 en volgende jaren uit te keren in verband met de uitzonderlijke prijsstijgingen voor 2022. Het Rijk beslist hierover in de Voorjaarsnota 2023 en de verdeling wordt in de meicirculaire 2023 bekend gemaakt.

Eenmalige Rijksbijdrage

Het rijk heeft aangegeven dat met gemeenten en provincies gewerkt wordt aan een nieuwe financieringssystematiek vanaf 2026. In aanloop daarnaartoe is er voor 2026 een eenmalige uitkering beschikbaar gesteld in de septembercirculaire 2022. Het is nog niet duidelijk hoe dit vanaf 2027 zal verlopen.

Afgelopen jaren is de herverdeling van het gemeentefonds aangekondigd en inmiddels ingevoerd per 2023. De effecten zijn verwerkt in meerjarenbegroting 2023-2026. De onderhandelingen over de opschalingskorting en de hervormingsagenda Jeugd lopen nog. De financiële effecten worden verwacht in de meicirculaire 2023.

Kabinetsbeleid

Mogelijk lopen (mede als gevolg van de coronacrisis) de kosten voor jeugdhulp verder op. Het kabinet heeft nieuwe bezuinigingen op de jeugdzorg in het vooruitzicht gesteld (dat effect is ook niet meegenomen in de laatste begroting). Verder heeft de nieuwe coalitie de ambitie jaarlijks 100.000 woningen te bouwen om het groot tekort aan huizen op te lossen. Maar het geld dat daarvoor beschikbaar wordt gesteld aan gemeenten wordt onttrokken aan het volkshuisvestingsfonds en het gemeentefonds en vervolgens als specifieke uitkering aan gemeenten teruggegeven. Bij die woningbouwprojecten eist het rijk bovendien cofinanciering voor 50 procent. Gemeenten moeten dus geld bijleggen. Ook ligt er een grote opgave voor duurzaamheid en energie transitie, ook hier is niet duidelijk in hoeverre gemeenten hiervoor gecompenseerd worden. De VNG voert dan ook bij het Rijk campagne om duidelijk te maken dat gemeenten zonder voldoende rijksmiddelen de taken onvoldoende uit kunnen voeren.

Personeel

Bij de begroting 2023 is uitbreiding van de formatie toegekend. Er wordt momenteel door het college in overleg met de ambtelijke organisatie beoordeeld in hoeverre de formatie afdoende is voor 2024 (en verder) gezien het takenpakket en de opgaven die er zijn (b.v. gedacht kan worden aan terreinen als wonen, bouwtoezicht en -handhaving, klimaat, duurzaamheid).

Ter ondersteuning en indicatie hiertoe wordt in het tweede kwartaal 2023 een 'benchmark formatie' uitgevoerd door een externe partij. Bij deze benchmark wordt ook de eerdere vraag vanuit de raad meegenomen om een overzicht van het aantal fte's dat de gemeente standaard nodig heeft in verhouding tot het aantal mensen dat wordt ingehuurd. Naar verwachting zal het externe bureau voor de zomer (planning is juni) met een rapportage komen. Het college zal deze uitkomsten betrekken in haar beoordeling in hoeverre aanpassingen in de formatie noodzakelijk zijn. Daarmee is het niet mogelijk om bij de behandeling van de kadernota al eventuele voorstellen met betrekking tot de formatie te doen. Eventuele voorstellen zullen in ieder geval tijdig (september) voor de behandeling van de begroting in november bij de raad kenbaar worden gemaakt.

Programma 1: Veiligheid

In najaar 2023 wordt de Veiligheidsmonitor uitgevoerd, in de vorm van een enquête over de Veiligheid en Leefbaarheid. Hiervoor worden ongeveer 3.000 bewoners voor benaderd. Op basis van de uitkomsten van de Weerbaarheidsscan worden de komende jaren diverse acties uitgezet in de gemeentelijke organisatie om zowel personeel als bestuurders bewuster van en weerbaarder te maken tegen signalen, gedragingen, verschijnselen en misbruik van vergunningen en subsidies inzake ondermijning.

Op het gebied van ondermijning vanuit het regionale samenwerkingsverband Noord-Holland Samen Veilig en RIEC worden diverse campagnes en activiteiten uitgevoerd om de samenleving bewuster en weerbaarder te maken tegen cyber/digitale criminaliteit en drugscriminaliteit. Om de jeugd weerbaarder te maken tegen criminele uitbuiting, polarisatie, sociale media verstoringen, bedreigingen, afdreigingen en mensenhandel.

Programma 2: Verkeer, Vervoer en Waterstaat

Bereikbaarheid kust

Deelname aan het provinciale programma Bereikbaarheid Kust. De provincie ontwikkelt in samenwerking met de vier gemeenten van Zuid-Kennemerland een nieuw mobiliteitsprogramma voor de bereikbaarheid van de kust Zandvoort-Bloemendaal. In 2023 wordt onderzoek gedaan naar knelpunten en oplossingen en vanaf 2024 zijn concrete maatregelen aan de orde. Die kunnen liggen op het terrein van de infrastructuur (bijv. fiets), het openbaar vervoer en verkeersmanagement. Voor de uitvoering en (co-)financiering van maatregelen zal extra inzet nodig zijn vanuit de (grondgebied-) gemeente(n) en/of het mobiliteitsfonds Zuid-Kennemerland. Vanuit het collegeprogramma worden de actiepunten bewaakte fietsenstalling strand, dynamisch verkeersmanagement kustverkeer en veilige inrichting Zeeweg aangehaakt bij Bereikbaarheid Kust.

Invoeren betaald parkeren gemeente Haarlem

Haarlem wil vanaf 2024 betaald parkeren invoeren in vrijwel de hele stad, ook in de wijken die grenzen aan Bloemendaal en Heemstede. Een eerste inschatting van de gevolgen is, dat de olievlekwerking beperkt zal blijven omdat zich tussen Bloemendaal en de westkant van Haarlem fysieke barrières bevinden (spoorlijn, water, Randweg). Daardoor is de uitwisseling van over en weer parkeren en lopen relatief beperkt. Bovendien is in delen van Overveen al vergunningparkeren van kracht. Desondanks moet Bloemendaal alert zijn op de gevolgen voor het parkeren in Bloemendaal, Overveen en Aerdenhout en voorbereid zijn op het ontwikkelen van aanvullende maatregelen.

Onderzoek kruising Busken Huetlaan-Korte Kleverlaan

De kruising Korte Kleverlaan-Busken Huetlaan wordt onveilig ervaren. Het college heeft de wens te onderzoeken, of en hoe de inrichting van de kruising kan worden verbeterd. De kruising Korte Kleverlaan-Busken Huetlaan vormt in feite een driesprong met voorrang voor de Busken Huetlaan. Zonder deze voorrangsregeling zou het drukke (strand-) verkeer op de route Kleverlaan-Busken Huetlaan-Bloemendaalseweg kunnen vastlopen. Mede naar aanleiding van ongevallen tussen auto's en fietsers is de inrichting van deze kruising al vaker onderzocht en aangepast. Echter daarmee is de verkeerssituatie nog steeds niet optimaal. Daarom is het voorstel, een extern verkeersbureau in te schakelen voor een beoordeling/audit van deze kruising.

Programma 3: Economie

Zuid-Kennemerland

Gewerkt wordt aan de actualisatie van de Zuid-Kennemer Agenda en het Werkplan. Medio 2023 wordt de 80% versie voorgelegd aan de Raden. Elke opgave vraagt tijd en doet een beroep op beperkte

ruimte en financiële middelen. Dat dwingt ons om samen keuzes te maken, die het beste zijn voor onze kwaliteit van leven en de toekomst van en in onze regio. Eind 2023 volgt een evaluatie van de governance regionale samenwerking. Vooralsnog gaan wij uit van continuering van de inzet van de gezamenlijke Regisseur Regionale Samenwerking en diens ondersteuning (1,5 fte), waarbij Haarlem 70% van de kosten voor rekening neemt en de overige drie gemeenten gezamenlijk 30%.

Metropoolregio Amsterdam

Voor de Metropool Regio Amsterdam geldt ook dat het proces om tot een nieuwe agenda te komen is gestart. De planning is dat de nieuwe agenda, inclusief meerjarenbegroting in 2024 door de leden wordt vastgesteld. De verwachting is dat de lijn van de periode 2021-2024 wordt voortgezet voor wat betreft de bijdrage per inwoner en inzet-om-niet voor de flexibele schil.

Programma 4: Onderwijs

Nieuwkomersonderwijs

Het aantal statushouders dat in de gemeente komt te wonen zal de komende jaren groeien. Voordat kinderen van statushouders scholen voor basisonderwijs gaan bezoeken is het de bedoeling dat ze eerst een jaar nieuwkomersonderwijs volgen, om zoveel mogelijk gereed te zijn Nederlands onderwijs te kunnen ontvangen. Nieuwkomersonderwijs wordt voor de regio verzorgd door schoolbestuur Twijs in de Internationale Taalklas Haarlem (ITK). Per leerling die een vol lesjaar de school bezoekt betaalt de gemeente € 2.000, dit wordt betaald uit het budget onderwijsbeleid (64030140). Het ligt voor de hand dat dit budget de komende jaren vergroot moet worden. Zodra hier een concreter beeld bij gemaakt kan worden zal er een voorstel voor de zomernota of de begroting worden ingediend.

De capaciteit van de ITK is op dit moment net voldoende de grote vraag het hoofd te bieden. Het afgelopen jaar is hierin een grote slag gemaakt met de komst van de Oekraïense vluchtelingen, personeelsgebrek was het grootste obstakel. Bij een nieuwe grotere vraag zou datzelfde personeelsgebrek wederom een probleem kunnen worden. De gemeente wil, om dit voor te zijn, met de Bloemendaalse PO scholen nadenken hoe een betere samenwerking met de ITK is op te zetten, zodat nieuwe Bloemendalers (deels) direct naar Bloemendaalse scholen kunnen. De ITK heeft een aantal bestaande projecten om de samenwerking met de scholen te intensiveren, ook wordt er nagedacht over nieuwe mogelijkheden. De gemeente zou kunnen overwegen de mogelijkheden op een of andere manier de faciliteren of (deels) te financieren. Op het moment dat dit concretere vorm krijgt zal hiervoor een voorstel voor in de begroting worden ingediend.

Leerlingenvervoer

Het budget leerlingenvervoer is de afgelopen jaren steeds ruim genoeg gebleken de aanvragen te dekken. Twee ontwikkelingen zouden ervoor kunnen zorgen dat dit de komende jaren niet meer het geval is.

1. Het aantal kinderen van statushouders dat een beroep doet op leerlingenvervoer zal stijgen. De Internationale Taalklas Haarlem is gevestigd in Parkwijk. Volgens de verordening hebben leerlingen die verder dan 6 km. van die school woonachtig zijn recht op een voorziening leerlingenvervoer, dit zal voor veel Bloemendaalse statushouders kinderen het geval zijn. Een concreet bedrag waarmee het budget verhoogd moet worden is nog niet te bepalen. Wanneer dit wel duidelijk is zal een voorstel voor het verhogen van het budget leerlingenvervoer worden ingediend.
2. Begin 2023 heeft een nieuwe aanbesteding leerlingenvervoer plaatsgevonden, welke is afgesloten met het contracteren van een nieuwe vervoerder. Wat dit precies voor de kosten betekent is op dit moment niet volledig duidelijk. Wat wel duidelijk is dat deze kosten zullen stijgen, o.a. door loonontwikkelingen en prijsverhogingen van bijvoorbeeld brandstof. Als dit

concreet is zal een voorstel voor het verhogen van het budget leerlingenvervoer worden ingediend.

Programma 5: Sport, cultuur en recreatie

Mogelijke verplaatsing Tennis- en Padelvereniging Bennebroek

Naar aanleiding van klachten over de padelbanen bij de vereniging zijn geluidmetingen op het gehele tennis- en padelpark aanleiding geweest om maatregelen te nemen die leiden tot een vermindering van de geluidhinder. De Omgevingsdienst IJmond kan maatwerk in de geluidssfeer toepassen, maar dat is afhankelijk van een afweging tussen het effect van de te treffen maatregelen en bedrijfseconomische argumenten.

Als de afweging door de Omgevingsdienst nadelig uitpakt voor de vereniging, lijkt een verplaatsing van de vereniging naar Het Rottegat het enige redmiddel voor het voortbestaan van de vereniging. Met de verplaatsing van de vereniging zijn kosten gemoeid. Daartegenover staat dat de huidige locatie vrijkomt voor bebouwing. De tennis- en padelvereniging bezit een eeuwigdurend erfpachtrecht. In die akte staan diverse bepalingen over de gevolgen van het beëindigen van het erfpachtrecht.

Programma 6: Sociaal domein

Sociaal domein algemeen

In 2023 wordt een nieuw beleidsplan Sociaal Domein voor de huidige collegeperiode opgesteld. In dit beleidsplan zullen nieuwe voornemens worden opgenomen die in de jaren 2024 e.v. financiële consequenties hebben. Enkele voorstellen die al bekend zijn worden nu bij deze kadernota 2024 aangekondigd.

Door de IASZ zal een nieuw Beleidsplan Minimabeleid 2024-2027 worden opgesteld, in overeenstemming met het collegeakkoord waarin is opgenomen dat de doelgroep voor het minimabeleid moet worden vergroot. Grotere nadruk zal worden gelegd op preventie, op het gebied van schulden en armoede.

Daarnaast worden ontwikkelingen op de volgende terreinen voorzien:

- Inburgering en huisvesting statushouders: vanaf het moment dat een statushouder gekoppeld is aan de gemeente heeft de gemeente de regie op de verplichte inburgering. De staatssecretaris heeft de gemeenten voor 2023 een grotere taakstelling gegeven, het ligt voor de hand uit te gaan van in ieder geval dezelfde, maar wellicht zelfs een grotere taakstelling in 2024 en verder.
- Ontheemden: in Bloemendaal gaat op verschillende locaties een groep asielzoekers geplaatst worden. Ook de groep vluchtelingen uit bijvoorbeeld Oekraïne zal nog niet minder worden. Verwacht kan worden dat dit ook voor de gemeentelijke financiën gevolgen zal hebben.
- Vergrijzing: Bloemendaal vergrijst de komende jaren verder, dat heeft gevolgen voor uitgaven op het gebied van wonen, welzijn en de Wmo.
- Subsidies: jaarlijks indexeert de gemeente de budgetten die beschikbaar zijn voor de structurele subsidies. Deze indexering komt de laatste jaren niet meer overeen met de werkelijke kostenstijging die de subsidiepartners kennen, dit kan betekenen dat de door de gemeente gewenste inzet verkleind moet worden. De cao stijging bij m.n. zorg- en welzijn partijen is de afgelopen jaren groot geweest, te verwachten is dat deze stijging in 2023 sterker doorzet. Per subsidie moet overwogen moet worden of het toe te kennen bedrag hierop aangepast moet worden.
- Wonen:

- Tekort aan geschikte woningen kan leiden tot meer economisch daklozen en tijdelijke opvang. Voor de kosten daarvan draagt de gemeente de verantwoordelijkheid;
- In 2023 wordt de woonvisie vastgesteld, daaruit volgen nieuwe prestatieafspraken, Bloemendaals beleid zal niet altijd overeenkomen met de mogelijkheden van de corporaties, de mogelijkheid bestaat dat dit financiële gevolgen voor de gemeente heeft;
- Pact voor Uitstroom: het aantal intramurale plekken voor Beschermd Wonen en Maatschappelijke Opvang in de regio wordt de komende jaren fors kleiner. Tegelijkertijd zijn extra woningen nodig om aan de te verwachten groeiende vraag te voldoen. Dat betekent dat een steeds groter deel van de vrijkomende corporatiewoningen wordt toegewezen aan kwetsbare bewoners.

Spaarne Werkt

Het verdienvermogen van Spaarne Werkt staat de komende jaren structureel onder druk vanwege de ouder en beperkt inzetbaar wordende populatie van de Wsw, terwijl de instroom van nieuwe doelgroepen een aandachtspunt is en bovendien hogere begeleidingskosten met zich meebrengt. Momenteel wordt er een onderzoek uitgevoerd, door het adviesbureau Berenschot, naar een meer duurzame toekomst voor Spaarne Werkt.

Oldenhove

Het jaar 2024 wordt het eerste jaar dat Oldenhove volledig verhuurbaar is. De business case voorziet in een bepaalde bezettingsgraad van de woningen en een bepaald huurprijsniveau ten behoeve van de noodzakelijke huuropbrengsten. De vaste kosten zoals huur Sint Jacob, beheer en regulier onderhoud worden vanuit deze huuropbrengsten gedekt. Naast de vaste kosten zijn er variabele kosten voor klein onderhoud, energie en schoonmaak. Deze kosten worden via de servicekosten in rekening gebracht bij de huurders.

Programma 7: Volksgezondheid en milieu

Ontwikkelingen algemeen

In de kadernota van 2023 was nog niet bekend welk bedrag gemeentes structureel (voor fte's) konden verwachten voor de uitvoering van het klimaatakkoord. Inmiddels is duidelijk dat het basisbedrag voor Bloemendaal voor 2023, 2024 en 2025 minimaal € 420.000 bedraagt. Daarvan is in de begroting 2023 reeds € 250.000 door uw raad toegekend en zijn per maart 2023 twee nieuwe medewerkers duurzaamheid binnen het team omgevingsbeleid gestart. Ook is gestart met de werving van een medewerker voor de verduurzaming van het maatschappelijk vastgoed.

Uitgangspunt blijft dat rijks-klimaatmiddelen die gemeentes ontvangen, ook aan klimaatbeleid zullen worden besteed. Het rijk heeft dat ook zo bepaald. In dat kader wil het college de mogelijkheid open laten om de gewenste versnelling op de verduurzaming, onder meer van de gebouwde omgeving, te bereiken door extra ambtelijke inzet. Mogelijk ontvangt u bij de behandeling van de begroting 2024 een voorstel, binnen de door het rijk beschikbare middelen, voor een of meerdere fte's (ambtelijke inzet).

Duurzame mobiliteit

Wat betreft duurzame mobiliteit wijzen de prognoses van MRA-E op een sterke stijging in het aantal aanvragen voor openbare laadplekken. Conform het coalitieakkoord willen we de plaatsing van nieuwe laadpalen in Bloemendaal daarom versnellen door het maken van een laadkaart. Het aandeel nieuw verkochte volledig elektrische auto's stijgt snel als percentage van het totaal aantal nieuw verkochte auto's en bedraagt nu ongeveer 1 op 5. Het rijk wil dat over 7 jaar, in 2030, elke nieuw verkochte auto 100% elektrisch is. Er zijn allerlei ontwikkelingen rondom de accu's, waardoor de afstand per laadsessie snel toeneemt. Ook wordt er geëxperimenteerd met slim laden. Vanuit de provincie wordt er op allerlei terreinen met gemeentes samengewerkt binnen het zogeheten RMP het regionaal mobiliteitsplan. In

hoeverre we hier in Bloemendaal onze bijdrage aan kunnen leveren nemen we op in het programma duurzaamheid dat dit najaar aan de raad zal worden aangeboden.

Bovendien blijven we binnen de Zuid-Kennemer Agenda gericht op ambtelijke samenwerking met Haarlem, Heemstede en Zandvoort om de effectiviteit te vergroten.

Ontwikkelingen Omgevingsdienst IJmond

Stikstof

Als gevolg van uitspraken van de Raad van State, de meest recente op 1 november 2022, worden bouwprocedures en het verlenen van vergunningen een stuk gecompliceerder. Projecten in het gehele werkgebied komen op losse schroeven te staan. Om alle deelnemers de komende jaren op dit dossier adequaat te kunnen blijven adviseren, is extra inzet benodigd. Om hier invulling aan te geven vraagt de Omgevingsdienst voor het gehele werkgebied een uitbreiding van het stikstofadviesteam met 1 fte.

Omgevingswet

De Omgevingswet heeft financiële consequenties. Er zijn (nog) geen afspraken over de gevolgen die de Omgevingswet kan hebben voor de Dienstverleningsovereenkomsten (DVO) en daarmee dus ook niet over het uurtarief.

Actieplan geluid

Het actieplan geluid wordt in 2024 ter vaststelling aan het college van B&W aangeboden, nadat deze zes weken ter inzage heeft gelegen.

'Warme overdracht' bodem, bodemtaken van provincie naar gemeenten

Als de Omgevingswet op 1 januari 2024 in gaat, verandert er op het gebied van bodem een aantal zaken. Zowel in de verdeling van de taken tussen de bevoegde gezaggen als op de inhoud. Het bevoegd gezag voor de Wet bodembescherming (Wbb) verschuift van Provincie Noord-Holland naar gemeenten. Het gaat hier om taken met betrekking tot het saneren van of het werken in ernstig verontreinigde grond. De rol van de Omgevingdienst IJmond hierin richt zich op het afgeven van vergunningen, het behandelen van meldingen, het uitvoeren van controles en het onderhouden van ons bodeminformatiesysteem op basis van alle activiteiten in de bodem.

Eind november 2022 maakten het Rijk, IPO, VNG en UvW in het kader van de overdracht van de bodemtaken definitief afspraken over de financiering van de bodem en ondergrond voor de periode 2023-2030. De saneringskosten komen voor rekening van het Rijk, de apparaats- en beleidskosten voor rekening van provincie en gemeenten. In de begroting van 2024 houdt de Omgevingsdienst IJmond voor het eerst rekening met de taakuitvoering voor de bodemlocaties op basis van ervaringscijfers en gaat uit van volledige financiering van deze taak. Hierin houdt de Omgevingsdienst ook rekening met het overgangsrecht. Het aantal bodemuren ten behoeve van de gemeente Bloemendaal is berekend op ca. 414 uur wat zal leiden tot een verhoging van de gemeentelijke bijdrage met € 40.253.

Programma 8: Volkshuisvesting, leefomgeving en stedelijke vernieuwing

Ontwikkelingen algemeen

Inwerkingtreding Omgevingswet

In februari 2023 werd de inwerkingtreding van de Omgevingswet opnieuw uitgesteld. Naar huidig inzicht treedt de wet thans per 1 januari 2024 in werking. Op basis van deze informatie werd het restant implementatiebudget als onderdeel van het overhevelingsvoorstel op 2 februari 2023 door u beschikbaar gesteld ten behoeve van de verdere voorbereidingen. Dit jaar wordt het implementatietraject afgerond. De structurele consequenties van de invoering van de Omgevingswet voor de gemeentelijke begroting zijn nog onzeker, omdat het afhangt wat de raad gaat beslissen over

de Omgevingsvisie en het Omgevingsplan. Gaat de raad het tijdelijk Omgevingsplan zo wijzigen dat de meeste vergunningen blijven bestaan, dan zal dat weinig gevolgen hebben voor de te ontvangen leges. Ook speelt hierbij een rol in welke gevallen de raad bij buitenplanse activiteiten gebruik wil maken van zijn adviesrecht. Worden dat meer aanvragen die langs de raad gaan, dan heeft dat effect op de leges maar structureel ook op inzet van personeel.

5. Recapitulatie / Samenvatting financieel

Na vaststelling in de begrotingsraad van 10 november 2022 en aanvullende wijzigingen als gevolg van de september- en decembercirculaire 2022 is het structurele beeld van het meerjarenperspectief (na eliminatie van de incidentele effecten) als volgt:

MEERJARENBEGROTING 2023 - 2027 x €1.000	2024	2025	2026	2027
Stand meerjarenbegroting na vaststelling begroting 2023 in raad van 10 november 2022	425	1.463	-621	-615
- Gevolgen Septembercirculaire 2022	159	165	1.030	1.030
- Verbouwing IKC	-4	-4	-4	-4
BIJGESTELDE STAND meerjarenbegroting 2023-2027 na raadsbesluiten december en februari	580	1.623	405	411
Effect Decembercirculaire 2022	0	0	0	0
BIJGESTELDE STAND meerjarenbegroting 2023-2027 na verwerking Decembercirculaire 2022	580	1.623	405	411
Eliminatie opgenomen incidentele uitgaven en inkomsten	-146	-56	-56	56
BIJGESTELDE STAND meerjarenbegroting 2023-2027 na eliminatie incidentele baten en lasten	726	1.679	461	355
Effect nieuwe voorstellen kadernota 2024	-1.169	-666	-666	-666
Saldo per april 2023	-443	1.013	-205	-311

De saldi na verwerking van de decembercirculaire 2022 vertonen voor de gehele periode positieve cijfers. Na de toevoeging van de financiële effecten van de voorstellen in deze kadernota verandert dit beeld, alleen in 2025 zijn nog positieve cijfers te zien. In deze stand is echter nog geen rekening gehouden met de te verwachten effecten van de zomernota 2023 (bijstellen budgetten a.g.v. inflatie), de meicirculaire en alle indexaties en de structurele positieve en of negatieve effecten van de jaarrekening 2022. Deze effecten zullen van substantiële invloed zijn op de nu berekende begrotingssaldi waarover u bij de komende begrotingsronde nader zal worden geïnformeerd.

Onderstaande aanvragen / ontwikkelingen zijn gemeld in de Kadernota 2024. Tevens is onderstaand ter informatie een geconsolideerd overzicht van het lopende investeringsprogramma opgenomen. In het kader van het begrotingsproces wordt het investeringsprogramma aangepast en wordt besloten over de investeringen jaarschijf 2024. Zie de bijlage voor het geactualiseerde investeringsprogramma.

Recapitulatie		Aanvragen Kadernota 2024		
<i>PO</i>	BESTUUR EN ONDERSTEUNING	<i>financiële consequentie structureel</i>	<i>Eenmalig 2024</i>	<i>Investering</i>
	Vervanging takelplatform gemeentewerf door goederenlift i.v.m. veiligheidseisen			€ 30.000
	Vervanging slagbomen gemeentewerf en milieustraat			€ 45.000
	Verbouwen fietsenstalling gemeentehuis naar 2 wooneenheden			PM
	Herinrichting Brouwerzolder naar 2024 ipv 2023			€ 40.000
	Verduurzaming verlichting gemeentehuis			€ 220.000

	Onderzoek toekomstig beheer gemeentelijk vastgoed		PM	
	Aanpassen bijdrage GR DIT	PM	PM	
TOTAAL AANVRAGEN P0		€ 0	€ 0	€ 335.000
P1	VEILIGHEID			
	Aanpassen gemeentelijke bijdrage VRK	€ 371.000		
	Inrichting opstelplekken/waterwinpunten brandweezorg	PM		PM
TOTAAL AANVRAGEN P1		€ 371.000	€ 0	€ 0
P2	VERKEER, VERVOER EN WATERSTAAT			
	Herinrichting Bloemendaalseweg Overveen			€ 200.000
	Herinrichting Voorbuurt			€ 800.000
	Vervanging armaturen en masten openbare verlichting			€ 229.000
	Motie plaatsen hekwerk Zeeweg			€ 1.100.000
	Groot onderhoud wandel- en parkpaden		€ 150.000	
TOTAAL AANVRAGEN P2		€ 0	€ 150.000	€ 2.329.000
P3	ECONOMIE			
TOTAAL AANVRAGEN P3		€ 0	€ 0	€ 0
P4	ONDERWIJS			
	Actualisatie investeringsprogramma onderwijshuisvesting			€ 1.585.000
TOTAAL AANVRAGEN P4		€ 0	€ 0	€ 1.585.000
P5	SPORT, CULTUUR EN RECREATIE			
	Actualisatie archeologiebeleid en archeologische verwachtingskaart		€ 20.000	
	Inventarisatie historisch waardevolle objecten groslijst		€ 33.000	
	Aanpassingen investeringen vervanging tractie i.v.m. duurzaamheidseisen			€ 43.000
	Vervangen beschoeiing Meerweg Bennebroek			€ 300.000

	Extra onderhoud Wethouder van Gelukpark (honden losloopgebied)	€ 10.000		
	Continuering wijkonderhoud door Spaarne Werkt	€ 90.000		
	Groot onderhoud gemeentelijke muziekschool		€ 300.000	
	Verduurzamen gebouw Juliana van Tolberglaan 27 a en 27b			PM
TOTAAL AANVRAGEN P5		€ 100.000	€ 353.000	€ 343.000
P6	SOCIAAL DOMEIN			
	Uitvoering maatregelen Lokale Inclusie Agenda	€ 30.000		
	Invoeren VoorleesExpress (aanvullend op aanbod voorschoolse educatie)	€ 25.000		
	Oprichten Bloemendaalse Coalitie tegen Eenzaamheid	€ 60.000		
	Preventief Jeugdbeleid	€ 30.000		
	Implementatie en ontwikkelingstraject inkoop Jeugdhulp		PM	
TOTAAL AANVRAGEN P6		€ 145.000	€ 0	€ 0
P7	VOLKSGEZONDHEID EN MILIEU			
	Riooexploitatie			
	Verschuiving investering 2024 drainage Meerwijk naar 2025			-€ 50.000
	Afvalexploitatie			
TOTAAL AANVRAGEN P7		€ 0	€ 0	-€ 50.000
P8	VOLKSHUISVESTING, RUIMTELIJKE ORDENING EN STEDELIJKE VERNIEUWING EN SV			
	Uitwerken innovatief woonplan		PM	
	Ontwikkelperspectief Binnenduinrand		PM	PM
	Opstellen participatieplannen RO	€ 50.000		
TOTAAL AANVRAGEN P8		€ 50.000	€ 0	€ 0

		<i>financiële consequentie structureel</i>	<i>Eenmalig 2024</i>	<i>Investering 2024</i>
TOTAAL:		€ 666.000	€ 503.000	€ 4.542.000
	<i>waarvan betrekking op kostendeekkende exploitaties</i>	€ 0	€ 0	-€ 50.000
	<i>T.i.v. algemene middelen</i>	€ 666.000	€ 503.000	€ 4.592.000

 geel wordt verwerkt als nieuw voorstel

Lopende investeringsprogramma:

	2024	2025	2026	2027	TOTAAL
Investeringen overhead	-799.808	0	-50.000	0	-849.808
Investeringen verkeer en vervoer	-2.524.000	-125.000	-105.000	0	-2.754.000
Investeringen economische promotie	0	0	0	0	-
Investeringen onderwijshuisvesting	-1.585.000	-2.490.000	-2.490.000	0	-6.565.000
Investeringen sportaccommodaties	0	0	0	0	-
Investeringen cultuurpresentatie	-122.200	0	0	0	-122.200
Investeringen openbaar groen	-503.500	-222.000	0	0	-725.500
Investeringen riolering	-90.000	-440.000	-880.000	0	-1.410.000
Investeringen afvalexploitatie	0	0	0	0	-
Totaal	-5.624.508	-3.277.000	-3.525.000	0	-12.426.508

Bijlage 1: Voorstellen met financiële consequenties (indicatief)

Hieronder kunt u per programma voorstellen vinden die in voorbereiding zijn. Deze kunnen echter nog wijzigen en er kunnen voorstellen afgaan en bijkomen.

Programma 0: Bestuur en Ondersteuning

Onderhoud en investeringen gemeentewerf (totale investering € 75.000)

De gebouwen op de gemeentewerf worden effectief gebruikt. De kelder van het binnenmagazijn wordt gebruikt voor het opslaan van goederen zoals kunst, historische voorwerpen, magazijnmateriaal, archiefmateriaal. De goederen worden nu met een takelplatform in de kelder neergelaten of opgehesen. De takel en het platform voldoen niet aan de veiligheidseisen, een goederenlift voldoet wel aan de veiligheidseisen. Daarnaast zijn voor de toegangscontrole op de gemeentewerf en de milieustraat drie slagbomen geplaatst. De slagbomen zijn afgeschreven en aan vervanging toe.

Verbouwen fietsenstalling gemeentehuis tot woonruimten (investering € PM)

In het kader van de huisvestingsproblematiek en de woningbehoefte voor vluchtelingen en asielzoekers, is de wens ontstaan om de fietsenstalling om te bouwen naar twee wooneenheden. Momenteel wordt de fietsenstalling als zodanig gebruikt en staat de bovenetage al jaren leeg. Het doel is om deze beide (woon)lagen dusdanig te verbouwen dat deze geschikt worden gemaakt voor bewoning en ingezet kunnen worden voor de gemeentelijke taakstelling. Bij deze werkzaamheden is nog geen rekening gehouden met een alternatief voor het stallen van de fietsen; voorts moet getoetst worden of e.e.a. in overeenstemming is of kan worden gebracht met de bestemming. Tot slot zal bezien moeten worden of deze woningen, indien tot realisatie wordt overgegaan, worden verhuurd van gemeentewege of door een woningcorporatie of constructie zoals in Oldehove.

Beide bouwdelen moeten geheel opgeknapt, geïsoleerd, en voorzien worden van zowel CV als faciliteiten voor bewoning (keuken, sanitair, stoffering). Tevens moet er een goede toegang worden gerealiseerd voor de woningen. Het voorstel is dan ook om een investeringskrediet beschikbaar te stellen om deze werkzaamheden te kunnen realiseren. De bouwtekeningen met inrichting van de beide ruimtes zijn gereed. Deze tekeningen worden gebruikt om een kostenraming bij een aannemer op te vragen. Na uitvoering van het voorgestelde zullen er twee woonunits zijn gerealiseerd die dienst kunnen doen als huisvesting voor asielzoekers en/of vluchtelingen.

Verduurzaming verlichting gemeentehuis (investering € 220.000)

In het duurzaamheidsprogramma is opgenomen dat de o.a. de verlichting van het gemeentehuis omgebouwd moet worden naar LED verlichting. Tevens is de productie en import van een deel van de binnenverlichting al gestopt en het andere deel van de verlichting wordt vanaf augustus 2023 niet meer geproduceerd en geïmporteerd. De kosten hiervoor zijn opgenomen in budget

Duurzaamheidsprogramma 2021 / 2022. Voorgesteld wordt om dit reeds vervallen budget (opnieuw) beschikbaar te stellen voor deze verduurzaming.

Onderzoek toekomstig beheer gemeentelijk vastgoed (PM)

In het kader van de diversiteit, de teruglopende omvang en de toenemende benodigde kennis op het gebied van installatietechniek van het gemeentelijk gebouwenbezit, in relatie tot de omvang van het gemeentelijk betrokken personeel, is het gewenst de wijze van het toekomstige beheer van het gemeentelijk vastgoed nader te onderzoeken.

Het gemeentelijk gebouwenbezit is versnipperd en zeer verschillend van aard en gebruik. De beschikbare ambtelijke capaciteit is beperkt en vormt daarmee een kwetsbaarheid. Voorts nemen technische ontwikkelingen toe. Daarnaast neemt het bezit ook langzaam in omvang af. Ten behoeve van de gebruikers dient het beheer van het bezit op orde te blijven. Gezien deze toekomstige ontwikkelingen is de vraag gerechtvaardigd of het beheer op huidige wijze tot in lengte van jaren kan worden voortgezet. Wellicht kan met een vorm van samenwerking met andere beheerders van vastgoed een verbetering en modernisering worden bereikt. Doel is onderzoek te laten instellen naar het beheer van ons vastgoed en advies te vragen over de verbetering daarvan.

Aanpassing budget GR Digitale Informatievoorziening en ICT (DIT) (PM)

Een Informatievisie ICT is in voorbereiding en heeft mogelijk meerjarige financiële gevolgen.

Programma 1: Veiligheid

Aanpassen gemeentelijke bijdrage VRK (structureel nadeel € 371.000)

De loon en prijsontwikkelingen zijn van invloed op de hoogte van de gemeentelijke bijdragen aan de VRK. Gezien de inflatie en de CAO ontwikkelingen zal de gemeentelijke bijdrage aan de Veiligheidsregio stijgen. Uit de concept programma begroting 2024 valt op te maken dat deze zal stijgen naar ongeveer € 2,7 miljoen.

Inrichting opstelplekken/waterwinpunten brandweerzorg (PM)

De brandweer gaat voor de inzet van het nieuwe bluswaterbeleid met watertankwagens, e.d.(en de afschaffing/buitenwerkingstelling van de brandkranen) gebruik maken van openbare watervoorzieningen, zoals vaarten, sloten en vijvers. Hiertoe dienen zogenoemde opstelplaatsen, plekken, waterwinpunten aan en in de buurt van die watervoorzieningen gerealiseerd, gereed, op orde gemaakt/onderhouden te worden waar brandweer(tank)wagens kunnen staan om water uit die watervoorzieningen binnen te halen/op te zuigen. Binnen de gemeente Bloemendaal dient een tiental plekken gerealiseerd te worden.

Programma 2: Verkeer, Vervoer en Waterstaat

Herinrichting Bloemendaalseweg (investering € 200.000)

In de actualisatie van het verkeerscirculatieplan in 2018 is geconstateerd dat de verkeerssituatie op de Bloemendaalseweg in Overveen niet optimaal is en niet in overeenstemming is met de wegfunctie. De bewoners ervaren de situatie als onveilig en er is –mede door de nieuwbouw in het Vijverpark- een grote behoefte aan parkeergelegenheid. De Bloemendaalseweg is in 2003-2004 opnieuw ingericht. De uitgangspunten die toen zijn gehanteerd komen niet meer overeen met de huidige inzichten. Er zijn bijvoorbeeld zowel fietspaden als fietsstroken aangelegd, die beiden te smal zijn volgens de richtlijnen. Voorgesteld wordt de fietsstroken en het fietspad aan de westzijde op te heffen en een nieuwe inrichting te maken met parkeerstroken. Het fietspad aan de huizenzijde blijft behouden. Met de herinrichting wordt beoogd de verkeersveiligheid te vergroten en meer parkeerruimte te creëren voor de aanwonenden.

Herinrichting Voorbuurt (investering € 800.000)

In 2020 heeft de raad met een motie opdracht gegeven om een herinrichtingsplan te maken voor de Voorbuurt (Bloemendaalseweg tussen de Mollaan en de Hartenlustlaan). Het achterliggende doel is vooral het verfraaien / verbeteren van de entree naar Bloemendaal dorp, met aandacht voor het terugbrengen van historische elementen, het verhogen van de ruimtelijke kwaliteit en de bruikbaarheid van de openbare ruimte (zoals bestratingsmaterialen en terrassen) en verbeteren van de verkeersafwikkeling (zoals veiligheid voor fietsers en voorkomen van trillinghinder). In 2021-2022 is een schetsplan gemaakt in samenwerking met een klankbordgroep. Dat schetsplan moet worden uitgewerkt tot een definitief ontwerp en een uitvoeringsontwerp met begroting. Voor deze uitwerkingsfase wordt een budget aangevraagd in de Zomernota 2023. Voor de uitvoering (vanaf 2024) is een bedrag van € 800.000 geraamd (op basis van het schetsplan uit 2022).

Vervanging armaturen en masten openbare verlichting 2024 (investering € 229.000)

Wij vervangen de armaturen en masten van de openbare verlichting op basis van de economische levensduur (20 jaar voor armaturen, 40 jaar voor masten). De vervanging wordt wijkgericht aangepakt. In 2024 is de vervanging voorzien van ongeveer 650 armaturen en 50 lichtmasten in Overveen, Aerdenhout (oost) en Bennebroek (west). De vervanging heeft tot doel de verouderde en afgeschreven verlichting te vervangen door moderne, energiezuinige en dimbare ledverlichting. Voor de inkoop van zo

duurzaam mogelijke armaturen is een aanbesteding gehouden. De afgeschreven lichtmasten worden vervangen door circulaire aluminium masten.

Uitwerken motie plaatsen hekwerk Zeeweg investering € 1.100.000)

De raad heeft onlangs een motie aangenomen om "met betrokken partijen op korte termijn tot een spoedige oplossing, gezamenlijke financiering en uitvoering voor een veiliger Zeeweg te komen". Het probleem is dat overstekende herten een gevaar zijn voor de verkeersveiligheid. De Zeeweg is van de provincie en de langsliggende gronden hebben verschillende eigenaren. Een oplossing vergt samenwerking, afstemming, voorbereiding en onderzoek. Het doel is de Zeeweg veiliger te maken. In een rapport van de WUR worden hekken als een goede oplossing gezien voor het beveiligen tegen plots overstekend groot wild. Over de aanleg, de vorm, het tracé en de financiering van een hekwerk moeten partijen zich nog een mening vormen. Vooruitlopend op de besluitvorming moet rekening gehouden worden met een investering. Deze investering wordt daarom PM opgevoerd voor 2024.

Groot onderhoud wandel- en parkpaden (eenmalig nadeel voor 2024 en 2025 € 150.000)

In het collegeprogramma is aangegeven dat het college inzet op het bevorderen van het fiets- en wandelverkeer. Om het wandelen te bevorderen zijn goede wandelpaden een vereiste. De veelal onverharde of halfverharde wandelpaden in bossen en parken vallen buiten de scope van het wegbeheerplan. Dat richt zich op de verharde wegen en paden. Er is dan ook geen structureel budget voor het onderhoud van wandelpaden. Onderhoud vindt af en toe plaats in combinatie met bijvoorbeeld het bosparkenplan of plantsoenrenovaties. Daardoor verkeren niet alle paden meer in goede staat. Doel van dit voorstel is de kwaliteit van de gemeentelijke wandelpaden weer op het gewenste niveau te brengen (beeldkwaliteit basis). Daarbij is ook aandacht nodig voor het toegankelijk maken van de paden voor alle gebruikersgroepen.

Programma 4: Onderwijs

Aanpassing investeringsprogramma Onderwijs, diverse ontwikkelingen (investeringen € 1.585.000 diverse posten nog PM)

1. Bloemendaalse Schoolvereniging (BSV)

Volgens het schoolbestuur dient het ca. 120 jaar oude, statige/monumentale schoolgebouw gerenoveerd te worden. Renovatie is echter nog geen (formeel) aan te vragen en te bekostigen voorziening, zoals opgenomen in de Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs Bloemendaal 2022. Vermoedelijk is dit met ingang van 2025 wel het geval. In dit voorstel worden desondanks budgetten t.b.v. renovatie geraamd - met ingang van 2025 - ervan uitgaande dat dan duidelijkheid omtrent deze voorziening bestaat. In de raming is nog geen rekening gehouden met de waarschijnlijk verplichte bijdrage van het schoolbestuur. In zowel 2025 als 2026 een bedrag van € 750.000 ramen wegens renovatie schoolgebouw Bloemendaalse Schoolvereniging.

2. Van Eeghenschool Aerdenhout

Ten behoeve van de uitbreiding van dit schoolgebouw (met ca. 200 m²) is een krediet beschikbaar van € 917.000. Dit bedrag moet worden verhoogd met prijscompensatie 2023 (5,49% = € 50.000) + 10% aanvullende bijdrage, in verband met bijzondere lokale omstandigheden (€ 95.000). Ervan uitgaande dat de uitbreiding pas in 2024 wordt opgeleverd, vindt raming in de kolom 2024 plaats. Het krediet t.b.v. de uitbreiding verhogen met € 145.000.

3. Hartenlustschool Bloemendaal

Voor de uitbreiding van het schoolgebouw, er is sprake van een structureel ruimtetekort, is een krediet beschikbaar van € 650.000. Overleg over de realisatie is nog gaande.

Volgens het schoolbestuur dient het ca. 100 jaar oude, monumentale schoolgebouw gerenoveerd te worden. Renovatie is echter nog geen formeel aan te vragen en te bekostigen voorziening, opgenomen in de Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs Bloemendaal 2022. Vermoedelijk is dit met ingang van 2025 wel het geval. In dit voorstel worden desondanks kredieten voor renovatie geraamd - met ingang van 2025 - ervan uitgaande dat dan duidelijkheid omtrent deze voorziening bestaat. In de raming is nog geen rekening gehouden met de waarschijnlijk verplichte bijdrage van het schoolbestuur. In zowel 2025 als 2026 een bedrag van € 750.000 ramen wegens renovatie gebouw Hartenlustschool.

4. Montessori College Aerdenhout

Ten behoeve van de uitbreiding van het gebouw van de MCA is een krediet van (afgerond) € 3 mln. beschikbaar. Het schoolbestuur vindt dit onvoldoende, wenst een aanvullende bijdrage van ongeveer € 500.000, heeft om die reden een (proforma) bezwaarschrift ingediend. Op het moment van opstellen van dit voorstel is de uitslag van de procedure nog niet bekend. In 2025 en 2026 een pm-raming opnemen (in verband met onduidelijkheid over een mogelijke aanvullende gemeentelijke bijdrage).

5. Schoolvereniging Aerdenhout-Bentveld (SAB)

Ten behoeve van aanpassingen aan het schoolgebouw is een krediet van € 950.000 beschikbaar. Op het moment van opstellen van dit voorstel is de gemeente in afwachting van een rapport van het schoolbestuur, waarin opgenomen informatie over de noodzakelijke aanpassingen. Het is niet uitgesloten dat een aanvullend krediet beschikbaar moet worden gesteld. Voorshands wordt echter een pm-raming opgenomen.

6. Franciscusschool Bennebroek

Ten behoeve van uitbreiding van het schoolgebouw (met ca. 200 m²) is een krediet van € 796.000 beschikbaar. Het schoolbestuur streeft ernaar de uitbreiding in 2023 te realiseren. Het enkele jaren geleden aan het bestuur van deze school verkochte vm. gymlokaal is 'om niet' door het schoolbestuur aan de gemeente teruggegeven. Het onderzoek naar de nieuwe bestemming is nog niet afgerond.

7. Kennemer Lyceum Overveen

Door het schoolbestuur zijn, ten behoeve van het Programma huisvesting onderwijs 2024, div. aanvragen ingediend, te weten: volledige doordecentralisatie (zie punt 11); uitbreiding; inpandige verbouwing en (renovatie); co-bekostiging aanleg ventilatie; en bouwvoorbereiding. Het statige, monumentale, schoolgebouw is ca. 100 jaar oud. Renovatie is nog geen formeel aan te vragen en te bekostigen voorziening, opgenomen in de Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs Bloemendaal 2022. Vermoedelijk is dit met ingang van 2025 wel het geval. In dit voorstel worden desondanks budgetten voor de gevraagde voorzieningen geraamd - met ingang van 2025 - ervan uitgaande dat dan duidelijkheid omtrent bekostiging hiervan bestaat. In de raming is nog geen rekening gehouden met de waarschijnlijk verplichte bijdrage van het schoolbestuur. Nadrukkelijk wordt gewezen op het verzoek van het schoolbestuur om algehele doordecentralisatie. In zowel 2025 als 2026 een bedrag van € 750.000 ramen wegens renovatie van/aanpassingen aan het gebouw van het Kennemer Lyceum.

8. Theresiaschool Bloemendaal

Door het schoolbestuur zijn, ten behoeve van het Programma huisvesting onderwijs 2024, div. aanvragen ingediend, te weten: uitbreiding en vervangende bouw van gymlokaal en hoofdgebouw; en (verhoging) budget bouwvoorbereiding.

Op grond van de ruimtebehoefte en capaciteit van schoolgebouw en gymlokaal bestaat naar alle waarschijnlijkheid recht op bekostiging van in ieder geval:

1. uitbreiding gymlokaal;

2. uitbreiding schoolgebouw (met ca. 200 m2).

Met deze voorzieningen zijn bedragen gemoeid van resp. € 400.000 en € 750.000. Overleg met het schoolbestuur over realisatie van de diverse voorzieningen (2024 of later) is gaande.

Uitbreiding van het gymlokaal op de huidige locatie is, zonder dat dit tot forse aanpassingen aan andere onderdelen van het gebouw leidt, onmogelijk. Nieuwbouw van een gymlokaal, op of naast het huidige schoolterrein (er dient dan een strook grond te worden aangekocht), behoort dan ook tot de mogelijkheden.

Voorshands worden de volgende bedragen geraamd:

- verhoging krediet bouwvoorbereiding (€ 50.000) in 2024;
- aankoop terrein t.b.v. nieuw gymlokaal en bouwrijp maken: pm;
- uitbreiding schoolgebouw: € 750.000 (in 2024);
- uitbreiding gymlokaal (vergroten oefenvloer van 126 naar 252 m2) in 2024.

Met realisatie van een gymlokaal op een nog ter verwerven strook grond dan wel op/onder het huidige schoolterrein (op een andere locatie dan de huidige) is een bedrag van naar schatting € 1,5 mln. extra gemoeid.

Realisatie van de voorzieningen (tijdstip en locatie) is mede afhankelijk van ontwikkelingen m.b.t. Dennenweg 15 (tegenover de school gelegen) en Dennenheuvel. In relatie tot beide andere locaties heeft het realiseren van een nieuw gymlokaal op een aan te kopen strook grond planologisch gezien waarschijnlijk de voorkeur. De drie locaties kunnen als een ensemble worden beschouwd.

9. Onderwijs Leerpakket en meubilair (OLP)

Het bestuur van de Van Eeghenschool heeft een verzoek ingediend om bekostiging van aanvulling OLP in 2024. Dit verzoek dient te worden gehonoreerd. Bekostiging (ca. € 45.000) kan plaatsvinden uit een in 2023 door de raad beschikbaar gesteld krediet t.b.v. uitbreiding OLP div. scholen.

10. Vergroening schoolpleinen

Het college wil d.m.v. vergroening van schoolpleinen een halt toeroepen aan saaie, betonnen, grijze speelplekken voor kinderen, hiermee tevens de biodiversiteit vergroten en de ruimte om de scholen klimaat adaptief maken. Daarnaast wil het college de betrokkenheid van scholen met de leefomgeving versterken door omwonenden bij de invulling te betrekken. Voor elk van de jaren 2024, 2025 en 2026 een bedrag van € 240.000 uittrekken voor vergroening schoolpleinen. Opzet is in 2023, in overleg met betrokken gemeentelijke afdelingen en de scholen tot een subsidieregeling te komen. Deze opnemen in de Verordening materiële financiële gelijkstelling (voorbeeld: 6 scholen per jaar x 80% bijdrage in kosten vergroening speelplaatsen, met max. van € 40.000 per school).

11. Doordecentralisatie VO-scholen

Het Kennemer Lyceum heeft, als eerste Bloemendaalse school, formeel een verzoek tot algehele doordecentralisatie ingediend. Bij doordecentralisatie wordt de rijksbijdrage door de gemeente geheel of gedeeltelijk aan een schoolbestuur doorbetaald, hiermee worden scholen zelf verantwoordelijk voor alle (of een deel van de) te treffen voorzieningen. Op dit moment is doordecentralisatie nog geen recht van de scholen, wordt dit in overleg tussen gemeente en schoolbestuur afgesproken, met ingang van 2025 of 2026 verandert dit waarschijnlijk. Het college staat in principe positief tegenover (algehele of gedeeltelijke) doordecentralisatie. Voor uitwerking van een en ander dient echter de tijd te worden genomen en wijziging rijksbeleid te worden afgewacht. Opzet is een projectgroep te formeren waarin, naast team

onderwijshuisvesting en een vertegenwoordiging VO-scholen, ook juristen en medewerkers Financien zijn opgenomen. Externe ondersteuning is noodzakelijk. Doordecentralisatie per 2025/2026 heeft waarschijnlijk gevolgen voor de in dit document opgenomen ramingen m.b.t. de VO-scholen (en de gemeentelijke begroting in totaliteit).

12. Scholensituatie Bennebroek

Als gevolg van de realisatie van o.a. Park Vogelenzang is een toename van het aantal leerlingen in Bennebroek (en wellicht Vogelenzang) te verwachten. Hierop dient tijdig te worden ingespeeld. In nauw overleg met de Bennebroekse schoolbesturen de na realisatie van Park Vogelenzang te verwachten toename van het aantal leerlingen in kaart brengen en hiervoor met adequate huisvestingsoplossingen komen. Een en ander betreft zowel de schoolgebouwen als de gymlokalen.

In de tabel hieronder staan de wijzigingen in investeringsaanvragen per school:

School/activiteit		MJB 2024	MJB 2025	MJB 2026	MJB 2027
BSV (voorber. Renov.)	was:		1.950.000	1.950.000	
	wordt:		750.000	750.000	
Eeghen (uitbreiding)	was:				
	wordt:	145.000			
Hartenlust (inbr./renov.)	was:	1.950.000	1.950.000		
	wordt:		750.000	750.000	
Kennemer	was:				
	wordt:		750.000	750.000	
SAB (renov./verv/ nw)	was:	500.000	500.000		
	wordt:				
Theresia	was:	500.000	500.000		
	wordt:	1.200.000			
Verbeteren binnenklimaat	was:	400.000	400.000	400.000	
	wordt:	240.000	240.000	240.000	
OLP	was:	157.000			
	wordt:				
totaal	was:	3.507.000	5.300.000	2.350.000	
	wordt:	1.585.000	2.490.000	2.490.000	

Programma 5: Sport, cultuur en recreatie

Actualisatie archeologiebeleid en archeologische verwachtingskaart (eenmalig nadeel € 20.000)

Het beleidsplan archeologie en de archeologische verwachtingskaart van Bloemendaal stammen uit 2011. De informatie is verouderd en moet worden geactualiseerd. Het kaartmateriaal wordt gedigitaliseerd en geschikt gemaakt voor het Digitaal Stelsel Omgevingswet. Er dient rekening gehouden te worden met het feit dat, na inwerkingtreding van de Omgevingswet, voor in het tijdelijke omgevingsplan opgenomen verwachte archeologische monumenten geldt dat die verwachting aantoonbaar moet zijn. Dat betekent dat deze verwachting gebaseerd moet zijn op archeologische, bodemkundige of historische informatie. Het archeologiebeleid en de archeologische verwachtingskaart zijn verouderd. Het doel is om dit te actualiseren en meteen geschikt te maken om opgenomen te worden in het DSO. De gemeente heeft deze expertise niet in huis. Aan een archeologisch bureau wordt opdracht gegeven om voor het maken van een actuele Archeologische Verwachtings- en Beleidskaart. Er wordt samengewerkt met Heemstede.

Inventarisatie historisch waardevolle objecten groslijst (eenmalig nadeel € 33.000)

De gemeente heeft in 2022 samen met verschillende historische verenigingen (Heemschut, Cuypersgenootschap, Ons Bloemendaal, Historische Vereniging Heemstede-Bennebroek) en onder

begeleiding van MOOI Noord-Holland een groslijst van historisch waardevolle objecten opgesteld. Met deze lijst als startpunt kan uitvoering worden gegeven aan het opnemen van beeldbepalende panden in het omgevingsplan met aanduiding 'karakteristiek', zoals vastgesteld in de Nota Villawijken 2017 (p.23). Er is meer onderzoek nodig. De groslijst met historisch waardevolle objecten moet verder geïnventariseerd en gewaardeerd worden door erfgoedprofessionals. Hiermee kan uitvoering worden gegeven aan deze opgave. Er staan meer dan 300 objecten op de groslijst. Het is van belang om deze lijst verder te inventariseren en waarden, om op basis hiervan beeldbepalende panden op te kunnen nemen in het omgevingsplan. Inventarisering en waardering van het erfgoed dat is aangedragen op de groslijst. Dit wordt gedaan door een onderzoek te starten door erfgoedprofessionals, waarbij inwoners kunnen participeren. Na afronding van dit proces kunnen in het omgevingsplan de beeldbepalende panden worden opgenomen.

Aanpassing investeringsprogramma tractie (verschuiving investeringen periode 2024 t/m 2027)

De komende jaren zijn verschillende voertuigen van de buitendienst en de begraafplaats aan vervanging toe. De voertuigen die in 2027 aan vervanging toe zijn, worden nu geraamd. Door de technische transitie (gericht op duurzaamheid) in de transportbranche zijn traditionele oplossingen niet meer beschikbaar. Door schaarste van de grondstoffen en spanningen in de wereldhandel stijgen de prijzen van de voertuigen. Voorstel is daarom om het gebruik van fossiele brandstoffen zoveel mogelijk te beperken. Elektrische aandrijving voor de voertuigen is dan de oplossing. Voor dit soort voertuigen zijn nog weinig technisch voldragen oplossingen uitgewerkt en dat maakt aanschaf duurder. Door de vervangingsinvestering voor de voertuigen die in 2024 en 2025 vervangen moeten worden te verhogen kunnen we de voertuigen duurzaam vervangen. De TOYOTA heftruck heeft een terugkerende niet te vermijden storing. De reparatiekosten zijn te hoog. De vervanging vervroegen van 2025 naar 2024.

Vervangen damwand Meerweg Bennebroek (investering € 300.000)

Langs de Meerweg in Bennebroek tussen de Binnenweg en het Karel Doormanplantsoen heeft de Bennebroekervaart een houten damwand. Uit inspectie is gebleken dat de damwand op grote schaal houtrot vertoont op de waterlijn. Spoedige vervanging is noodzakelijk. De houtrot leidt tot afname van de sterkte van de damwand waardoor die op de waterlijn zal bezwijken. Dat kan leiden tot schade aan de weg en hinder voor weggebruikers. Doelstelling is dit gevaar tijdig te bestrijden. Houtrot kan niet worden gerepareerd. De houten damwand moet daarom worden vervangen. Voorgesteld wordt een nieuwe duurzame damwand van staal en kunststof aan te brengen overeenkomstig de in 2019 aangebrachte damwand op het aangrenzende deel van de Meerweg. De kosten voor het vervangen van de 230 meter damwand worden geraamd op € 300.000 inclusief engineering, bestekvoorbereiding en toezicht.

Extra onderhoud Wethouder van Gelukpark (honden losloopgebied) (structureel nadeel € 10.000)

Met de aanwijzing van het Wethouder van Gelukpark als honden losloopgebied dient er meer herstelonderhoud uitgevoerd te worden aan het natuurgebied. Hier is structureel extra geld voor nodig. Voor ogen was om dit bedrag af te vangen door het invoeren van parkeerkosten voor de bezoekers. Dit is niet rendabel om de volgende redenen:

1. Handhaving vergt extra inzet op een afgelegen locatie;
2. De investering in een betaalautomaat, vakmarkering en borden kosten rond de € 15.000;
3. In verband met de beperkte omvang is het twijfelachtig of de opbrengsten de kosten kunnen dekken;
4. Er wordt verwacht dat de auto's zullen uitwijken naar het parkeerterrein van de WOC/brouwerskolk. Hier kan gratis geparkeerd worden. Hierdoor neemt de druk op dit parkeerterrein ook toe en kunnen de leden van de WOC mogelijk niet parkeren. Door de graafactiviteiten van de honden en de vermessing door de uitwerpselen is er extra onderhoud nodig om het natuurgebied jaarlijks te herstellen. Door de extra middelen kunnen deze herstelwerkzaamheden uitgevoerd worden. Door structureel € 10.000 euro bij te ramen kunnen de herstelwerkzaamheden worden uitgevoerd aan het Natura-2000 gebied.

Continuering wijkonderhoud door Spaarne Werkt (structureel nadeel € 90.000)

In 2023 dient het wijkonderhoud gemeente Bloemendaal opnieuw inbesteed te worden via de enige partij die hiervoor in aanmerking komt (Spaarne Werkt). Met de werkzaamheden wordt invulling gegeven aan sociale werkvoorzieningen en voldoet de gemeente aan de gestelde beeldkwaliteitsnormen. T.o.v. 4 jaar geleden zijn de kosten met ongeveer 80-100% gestegen. Dit heeft te maken met stijgende personeelskosten, stijgende brandstofprijzen en de vraag naar het leveren van kwaliteit. Hiervoor is structureel extra geld nodig. Voor het leveren van de gevraagde kwaliteit is meer personele inzet nodig t.o.v. 4 jaar geleden om dezelfde kwaliteit te leveren. Spaarne Werkt heeft te maken met een veranderend personeelsbestand als gevolg van andere wetgeving. Dit vraagt om extra middelen. Door het structureel bijramen van € 90.000 kunnen de werkzaamheden worden voortgezet onder de huidige kwaliteitsnormen en blijven we invulling geven aan het onderdeel sociale werkvoorzieningen. Door bij Spaarne Werkt in te besteden blijven we gebruik maken van de sociale component van het Participatiebedrijf.

Groot onderhoud gemeentelijke muziekschool (eenmalig € 300.000)

Het renoveren van de binnenzijde van de muziekschool bestaande uit het oplossen van de vochtproblematiek, vervangen plafonds en verlichting, renovatie tegelvloer, vervangen meubilair en een nieuw sluitplan. Daarnaast wordt in het kader van de verduurzaming van het pand isolatie aangebracht.

Verduurzamen gebouw Juliana van Stolberglaan 27 a en 27b (investering PM)

Naast het bestaande Duurzaamheidsprogramma is er de wens om tevens het gebouw aan de Juliana van Stolberglaan 27a en 27b te verduurzamen. Het genoemde pand is niet geïsoleerd en als verhuurder heeft de gemeente de plicht om bepaald onderhoud aan haar eigendommen uit te voeren. Tevens wordt verwacht dat de gemeente haar vastgoed gaat verduurzamen. Daarnaast ontvangt de gemeente van de gebruikers/huurders van het genoemde gebouw meermaals verzoeken om te verduurzamen. De oplossing is om zowel dak, muren als vloeren (beter) te isoleren en om isolatieglas aan te brengen. Voorgesteld wordt om hiervoor een investeringskrediet beschikbaar te stellen. Voor Juliana van Stolberglaan 27a en 27b worden de kosten pas inzichtelijk na uitvoering van een rapportage.

Programma 6: Sociaal domein

Uitvoering maatregelen Lokale Inclusie Agenda (structureel nadeel € 30.000)

Het Bloemendaalse inclusiebeleid heeft niet acceptatie of tolerantie als uitgangspunt, maar richt zich op vergroten van het besef dat er geen sprake is van een norm. Dat niemand in Bloemendaal of daarbuiten afhankelijk is van het begrip van een ander, maar werkelijk gebruik kan maken van alle voorzieningen en mogelijkheden in de gemeente en werkelijk kan zijn wie hij/zij is. Het opstellen van Lokale Inclusie Agenda neemt (zoals nu voorzien) 300 uur in beslag. Kosten externe inhuur bedraagt € 30.000. Planning is dat dit traject zal starten in het najaar van 2023, voor het genoemde budget zal een voorstel in de zomernota 2023 worden ingediend. Voor het uitvoeren van maatregelen i.h.k.v. de Lokale Inclusie Agenda en het regenboogbeleid is een jaarlijks budget nodig van € 30.000. Dit bedrag is gebaseerd op de subsidie van het ministerie voor het uitvoeren van regenboogbeleid, G50 gemeenten komen in aanmerking voor een jaarlijkse bijdrage van ongeveer € 20.000 per jaar. Weliswaar is Bloemendaal een kleinere gemeente dan de gemiddelde G50 gemeente, maar het organiseren van activiteiten in verschillende kernen zal financieel minder effectief kunnen dan in een gemeente met een duidelijk centrum. Het college meent dat om die reden vooralsnog uitgegaan moet worden van genoemd bedrag, om een effectief beleid te kunnen ontwerpen en uit te voeren.

Invoeren VoorleesExpress (aanvullend op aanbod voorschoolse educatie) (structureel nadeel € 25.000)

Vergroten van het bereik zodat meer doelgroep peuters met een risico op een taal- en of ontwikkelingsachterstand deelnemen aan een VE-programma om hen een betere start te geven op de basisschool, door onderwijsachterstanden te voorkomen of te verminderen. Ouders/opvoeders die voorschoolse educatie afwijzen kunnen met de VoorleesExpress wel bereikt worden en ouders/opvoeders die het wel afnemen kunnen bij het aanbod betrokken en gestimuleerd worden. De VoorleesExpress zorgt ervoor dat kinderen die moeite hebben met taal extra aandacht krijgen.

Gemiddeld kost een traject € 650 per gezin. Met het voorleestraject van de VoorleesExpress krijgt een gezin een half jaar begeleiding om actief aan de slag gaan met lezen en taal. De ouders krijgen van de vrijwilliger van de VoorleesExpress handvatten aangereikt, zodat ze het voorlezen kunnen voortzetten. Op basis van het aantal kinderen met VVE-indicatie op 1 januari 2023 is de verwachting dat € 25.000 per jaar dekkend zal zijn.

Oprichten Bloemendaalse Coalitie tegen Eenzaamheid (structureel nadeel € 60.000)

Het college wil het gevoel van eenzaamheid in Bloemendaal verminderen, wil dat alle mensen meedoen in de samenleving en dat iedereen het gevoel heeft ertoe te doen. Eenzaamheid is voor de betrokken personen een naar gevoel, leidt tot minder meedoen en wellicht tot gezondheidsschade. Het aantal mensen dat zich eenzaam voelt stijgt, zowel onder ouderen als onder jongeren. Voor de meeste mensen die eenzaam zijn is het moeilijk hierover te praten of zelf op zoek te gaan naar een oplossing. Om die reden is het voor de gemeente niet makkelijk een ingang bij deze mensen te krijgen of een precies beeld te vormen wie het betreft. In het coalitieakkoord is eenzaamheid specifiek opgenomen als aandachtsgebied. Het college wil graag komen tot een Bloemendaalse Coalitie tegen Eenzaamheid waarin wordt samengewerkt om eenzaamheid verder te verminderen. Samen met maatschappelijke organisaties, verenigingen, instellingen en bedrijven moeten initiatieven en evenementen worden georganiseerd voor de doelgroep. De gemeente wil deze initiatieven mogelijk maken door het beschikbaar stellen van subsidies. Een regeling daarvoor wordt ontwikkeld.

Preventie Jeugdbeleid (structureel nadeel € 30.000)

Vanuit de Jeugdwet zijn gemeenten verantwoordelijk voor alle vormen van jeugdzorg. Meer preventie is één van de transformatiedoelen in de Jeugdwet. Het eerste transformatiedoel: meer preventie, meer eigen verantwoordelijkheid, meer benutten van 'eigen kracht' en het sociale netwerk van gezinnen. De Jeugdwet is ook gericht op het voorkomen van problemen en vroegtijdige inzet van hulp en zorg, om op die manier zwaardere vormen van jeugdhulp te voorkomen. Preventieve activiteiten die onder de Jeugdwet vallen zijn onder andere: vroege interventie bij opgroei problemen en het faciliteren van informatie en advies in de vorm van folders of een adviesgesprek. Preventieve activiteiten door welzijnswerk of welzijnsorganisaties, zoals het jongerenwerk, vallen ook onder de Jeugdwet. Het Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG) in Bloemendaal is hierin een van de belangrijkste organisaties, naast een informatie- en adviesrol fungeren zij ook als de gemeentelijke toegang tot jeugdhulp en bieden zij cursussen en voorlichtingsbijeenkomsten. De komende jaren heeft de gemeente Bloemendaal aanvullend incidentele inzet gesubsidieerd om het preventieve aanbod in de gemeente te verstevigen en in te spelen op de behoeften en vraag van de jeugdigen. Hierbij kan gedacht worden aan het aanbieden van gratis coaching voor jeugdigen tijdens de pandemie, maar ook aan weerbaarheidstrainingen op verschillende VO-scholen. Het huidige gemeentelijke budget voor uitgaven Jeugd laat weinig ruimte voor inzet op een versterking van het preventieve aanbod in de gemeente. Per 2023 zijn de nieuwe contracten met de jeugdhulp aanbieders in onze regio van kracht, met deze 'jeugdhulp-nieuwe-stijl' hebben de regiogemeenten een intensievere samenwerking voor ogen op alle fronten. Het gaat hierbij ook om samenwerking van professionals met organisaties in de sociale omgeving. Onder de sociale omgeving valt het CJG, het jeugd- en jongerenwerk, maar ook het aanvullende preventieve aanbod. Ter versteviging en verbinding van dit aanbod zijn structurele middelen nodig.

Diverse ontwikkelingen Jeugdhulp vereisen verhoging budget (hoogte nog onbekend)

Per januari 2023 zijn de nieuwe contracten met de jeugdhulpaanbieders in de regio Zuid-Kennemerland en IJmond van kracht. Deze zorgaanbieders leveren zorg binnen perceel 1: Complexe jeugdhulp. In deze aanbesteding zijn we gekomen tot een nieuwe werkwijze gericht op strategisch partnerschap. Hierbij zijn de aanbieders na contractering onderdeel van het implementatietraject geworden die overgaat in de gezamenlijke ontwikkelagenda.

Gemeenten en aanbieders nemen gezamenlijk verantwoordelijkheid voor de inhoudelijk en financiële opgave. Met een aantal zaken, zoals het uitvoering geven aan de zorgcontinuïteit en monitoring en verantwoording, zijn we gestart tijdens de aanbestedingsprocedure en deze werkzaamheden lopen door

in 2023/2024. Per 1 januari zijn we gestart met het harmoniseren van de werkwijze op het gebied van o.a. strategisch partnerschap en het opstellen van de ontwikkelagenda samen met consortia en stakeholders (CJG's, GI's, partners uit de sociale basis, onderwijs).

Een deel van de gemeentelijke inzet die in 2023/2024 nodig is om bovenstaande te bewerkstelligen is intern belegd. Echter dient een aanzienlijk deel vanuit externe inzet opgevangen te worden. Het gaat hierbij onder andere om een projectleider en ondersteuning, juridisch advies en extra inzet in de werkgroepen.

Programma 7: Volksgezondheid en milieu

Aanpassing investeringsprogramma rioolexploitatie (verschuiving investeringen periode 2024 t/m 2027)
De geplande investering voor de drainage Meerwijk worden verschoven van 2024 naar 2025.

Programma 8: Volkshuisvesting, leefomgeving en stedelijke vernieuwing

Uitwerken innovatief woonplan (PM)

De sociale woningvoorraad in Bloemendaal is te klein, in de woonvisie wordt uitgesproken deze te vergroten, dit zal zonder specifieke stimulerende maatregelen niet mogelijk zijn. In een 'innovatief woonplan' wordt concreet uitgewerkt welke maatregelen in Bloemendaal effect zullen hebben. Maatregelen die overwogen worden zijn van financiële aard (vereveningsfonds sociale woningbouw aanvullen); organisatorisch (verhuiscoaches toevoegen aan het Wmo-loket); of zijn projecten (van leegstaande panden bestemming aanpassen en deze transformeren tot woning). Deze en meer maatregelen zullen in 2023 op haalbaarheid en effect worden onderzocht.

Ontwikkelperspectief Binnenduintrand (PM)

In het coalitieprogramma 2022-2026 van de gemeente Bloemendaal is met betrekking tot de binnenduintrand het volgende opgenomen:

'De landschappelijke kwaliteit en het gebruik van de binnenduintrand willen we behouden voor de toekomst. Met participatie van gebruikers en eigenaren werken we positief mee aan eigen plannen voor het bevorderen van natuur en biodiversiteit. Deze plannen leggen we voor aan de provincie. Wij willen voorkomen dat door vernatting de cultuur-historische waarde wordt bedreigd.'

Naast het collegeprogramma vormen twee in 2021 aangenomen moties en het in 2018 opgestelde en door de raad vastgestelde 'Ontwikkelperspectief Binnenduintrand - gedeelde weelde', belangrijke uitgangspunten.

Parallel is het beleid van de rijksoverheid en provincie in beweging. Dit vindt zijn vertaalslag in het Nationaal en Provinciaal Programma Landelijk Gebied. De provincie is, als gebiedsregisseur binnen het Nationaal Programma Landelijk Gebied (NPLG), eindverantwoordelijk voor het opstellen van provinciale gebiedsprogramma's (PPLG). De opgaven voor de binnenduintrand is verbreed naar:

- landbouw: overgang naar duurzame, innovatieve en toekomstbestendige landbouw;
- natuur en stikstof: bescherming van de natuur en biodiversiteit, vermindering van stikstofuitstoot;
- water en bodem: water (kwaliteit en kwantiteit) en een gezonde bodem sturend bij ruimtelijke keuzes.

Door middel van een gebiedsproces binnenduintrand ontwikkelt de provincie samen met belanghebbenden een deelplan waarin eerder genoemde opgaves zoveel als mogelijk met elkaar worden verenigd. Voor realisatie van eerder genoemde doelstelling uit het collegeprogramma voor de duinzoom Vogelenzang en belangenbehartiging in het gebiedsproces binnenduintrand is een actieve deelname aan het gebiedsproces binnenduintrand noodzakelijk. Dit vraagt in zijn geheel om capaciteit en expertise zoals op het gebied van ecologie, hydrologie, juridische zaken, landbouw, stikstof, landschap en cultuurhistorie. Voor 2023 is er reeds sprake van inhuur van een onafhankelijke projectleider en kosten voor onderzoek.

Opstellen participatieplannen RO (structureel nadeel € 50.000)

In het collegeprogramma is opgenomen dat er bij ruimtelijke projecten meer aandacht dient te zijn voor participatie. De gemeenteraad heeft bijvoorbeeld ook bij het plan aan de Tetterodeweg het college verzocht actief mee te doen aan de participatie. Communicatie en participatie zijn een vak. In het participatiebeleid is opgenomen dat de vakafdelingen verantwoordelijk zijn voor de participatie bij hun eigen projecten. De collega's van ruimtelijke ordening zijn niet toegerust op het schrijven, toetsen en/of uitvoeren van een participatieplan. Bij de begroting zal worden voorgesteld een raamovereenkomst te sluiten met een bureau dat participatieplannen kan opstellen, toetsen en uitvoeren. Dit voor de gevallen waarbij de kosten niet verhaald kunnen worden op een ontwikkelaar.